

VERSLAG

Commissie Samenleving

BV22.0116

Datum vergadering : 10 november 2022

Aanwezig in de raadszaal:

Commissieleden:

WIJ Lansingerland : Jan Alsemgeest, Abdel Afalah
Leefbaar 3B : Terry Duivesteijn, Leon Erwich, Roy Diepeveen
CDA : Nelleke Bouman, Rita Leijendekker
VVD : Marloes Draak, Boris Wezenberg (tot 21.15 uur), Eric Kampinga
D66 : Eva Heijblom,
CU : Paul Lieverse, Annette Molenaar-Van der Beek
GroenLinks : Selgei Gabin
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili, Hamid Azzouzi

Wethouders : Leon Hoek, Titia Cnossen

Voorzitter : Matthijs Machielse

Commissiegriffier : Rianne Kokke

Afwezig

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Een goedenavond, het is donderdagavond acht uur en dat betekent dat het weer tijd is voor onze maandelijkse commissie samenleving. Een hartelijk welkom, commissieleden. Ik zie alle partijen weer vertegenwoordigd deze avond, hartelijk welkom. Welkom ook aan de mensen op de publieke tribune, natuurlijk de kijkers thuis en hartelijk welkom wethouders en aanwezige ambtenaren. Het is een spannende avond, want ik weet niet of u het allemaal heeft gevolgd vanavond, maar de boot van Sinterklaas is gezonken. Ik kan me erg goed voorstellen, als u kinderen thuis heeft, dat u graag naar hen toe wilt om ze te troosten, dus wij gaan proberen deze avond efficiënt te vergaderen, maar dat gaan we met u allen doen. Allereerst heb ik een aantal berichten van verhindering ontvangen, die ga ik niet allemaal aan u voorlezen, maar zoals ik zojuist al noemde zijn alle partijen op dit moment vertegenwoordigd, dus dank daarvoor.

2. Insprekers

De voorzitter: Die zijn niet gemeld, helaas, deze avond.

3. Vaststelling verslagen vorige vergadering d.d. 6 oktober 2022, inclusief besloten vergadering

De voorzitter: Ik wil u daarbij even in herinnering brengen, dat deze vaststelling bestaat uit zowel het verslag van de openbare vergadering als de besloten vergadering. Er zijn geen opmerkingen binnen gekomen, kan ik daarmee concluderen dat we deze verslagen vaststellen? Dat is het geval, dan is dat afgerond.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

Inventarisatie rondvragen:

Mevrouw Draak, VVD: Ik wil graag een rondvraag aanmelden over de plannen om padelbanen aan te leggen in Bleiswijk.

De heer Erwich, L3B: Een rondvraag over de inwoners, die rond de padelbanen wonen.

De heer Kampinga, VVD: Ik wil het straks graag even hebben over de ontwikkelingen in de WMO-voorziening hulp in de huishouding.

De voorzitter: Dan zijn die 3 rondvragen helder en stel ik u verder voor om het met deze agenda te gaan doen. Kan dat op uw instemming rekenen?

Mevrouw Draak, VVD: Misschien moet het niet bij dit agendapunt, maar ik wil voorstellen om 2 agendapunten qua woordvoering in ieder geval samen te voeren. De voorzitter: De agendapunten 6.b en

6.c? Mevrouw Draak: Ja, ik merkte dat het lastig was om het qua woordvoering te splitsen. Ik snap dat het 2 gescheiden beslispunten zijn, maar misschien kunnen we het qua woordvoering samen vatten? Ik weet niet hoe de anderen daarover denken.

Mevrouw Bouman, CDA: Het zijn 2 verschillende onderwerpen, het is wel één verordening sociaal domein, maar ik stel voor om het gescheiden te behandelen. Ik heb een opmerking over zowel het één als het ander, dus ik wil het graag gescheiden doen.

De voorzitter: Dan stel ik voor om de onderwerpen gescheiden te behandelen. Mag dat op uw instemming rekenen? Uitstekend. Dan gaan we het met deze agenda doen. Voor de kijkers thuis: u kunt via de website van de gemeente de agenda live mee volgen.

5. Bespreekpunten:

5.a Uitgangspuntennotitie voor de Samenlevingsvisie

De voorzitter: Daar hebben wij de afgelopen maanden een aantal beeldvormingen over gehad en vanavond bespreken we de uitgangspunten voor zowel de koers, het kompas, als de kaders waarbinnen die uitgangspunten gehanteerd moeten gaan worden. Voor deze bespreking zijn ook de ambtenaren, die het hele traject begeleiden, aanwezig. U wordt gevraagd om uw wensen en bedenkingen te geven over die koers en die kaders van deze uitgangspunten, dus beperkt u zich bij voorkeur daartoe. Uiteraard, andere vragen zijn mogelijk. Rest mij niets dan te vragen wie dit bespreekpunt wil openen.

De heer Kampinga, VVD: De uitgangspunten voor de samenlevingsvisie, het tussenproduct op weg naar de visie. We leveren nu input, zo zie ik het maar, om als college straks tot een samenlevingsvisie te kunnen komen, compleet. Ik wil graag openen met het punt, dat het in één adem genoemd wordt met de omgevingsvisie. Dat is heel logisch natuurlijk, zeker voor de wethouder die beide onderwerpen in haar portefeuille heeft, maar ik denk dat het goed is om in het definitieve stuk iets meer duiding te geven waarom dat zo nauw met elkaar samenhangt. Ik moet heel eerlijk bekennen, dat mag ik niet zeggen natuurlijk, ik ben duo-raadslid, dat die hele omgevingsvisie mij minder helder voor de geest staat. Dat geldt, denk ik, voor meer mensen. Een vraag. Waarom ontbreekt het bedrijfsleven? We hebben een samenleving waarin ook winkeliers en nogal wat MKB-bedrijven gevestigd zijn. Zij zijn ook onderdeel van de samenleving, dus ik zou me kunnen voorstellen, dat het eigenlijk ook iets breder getrokken zou kunnen worden, maar misschien zijn er harde argumenten om het niet te doen. Kijk, nu zijn de stakeholders die benaderd zijn en waar ook mee gesproken is, uitsluitend de partners in de lokale maatschappelijke infrastructuur. Het doel van de samenlevingsvisie: focus aanbrengen en een betrouwbare overheid zijn. Dat is een hele mooie, kernachtige samenvatting van waar het allemaal om gaat. Dan moet je dus zeggen: het beleidsplan sociaal domein 2018-2022, versterken van veerkracht, daarvan is de basis op orde. Dat is dan een vooronderstelling, ik denk dat dat aardig klopt. We hebben goed georganiseerde hulp en ondersteuning voor individuele inwoners met maatwerkvoorzieningen en de uitvoering van de beleidsaccenten, de stappen richting preventie, samenwerking met netwerkpartners. Als dat op orde is, gaan we nu naar een wat hoger abstractieniveau. Dat spreekt mij en de VVD heel erg aan trouwens. Heel kort nog even. De uitgangspunten voor de samenlevingsvisie, kompas en afwegingskader voor ons beleid en onze uitvoering, wat is nou mooier dan als we dat voor elkaar kunnen krijgen in de samenlevingsvisie, dat je een kompas hebt. Een kompas geeft niet alleen het noorden weer, maar kan je ook helpen om het noorden te bereiken, als het letterlijk om een kompas gaat. Dus je kunt daarmee de koers vast houden. Leidende en richtinggevende thema's voor de inhoudelijke koers van beleid, het wat, zoals dat heet, prima. De leidende en richtinggevende principes voor onze gemeentelijke rol, keuzes en aanpak, het hoe. Dan krijg je een belangrijk punt, dat ik er toch even uit wil lichten: de samenleving aan zet. Dan staat er: de samenleving ontwikkelt zich autonoom, waar ik als liberaal natuurlijk groot voorstander van ben, de samenleving ontwikkelt zich gewoon op haar eigen manier. Als overheid zijn we daarin volgend, tenzij... (puntje, puntje, puntje). Dan vraag ik me af. Stel nou, dat die ontwikkeling haaks staat op wat we als koers hebben vastgesteld. Dan zeg ik als liberaal: als we dat echt onze koers noemen, dan moet je gaan bijsturen, want dan vind je dat de samenleving niet helemaal in de goede richting gaat. Hoe ziet het college dit? Integraal werken, dat is ook zo'n mooi modewoord, ik denk dan aan heel andere dingen, integraal regeling. Tot slot. Deze uitgangspunten en thema's spreken de VVD bijzonder aan. Waarom? Met een koers en kompas consistent en koersvast varen, niet met alle winden mee waaien, zo noem ik het even, je hebt echt iets waar je je aan vast kan houden en waar je beleid op kunt baseren. Tot slot een vraag nog. Om vast te stellen hoe het gaat in Lansingerland gebruiken we een barometer. Hoe stel je een systematiek van meten op om op valide wijze een beeld te krijgen van hoe het gaat in Lansingerland? Zijn daar al gedachten over ontwikkeld? Ze schrijven het zo makkelijk op. Ik snap wel wat de bedoeling is, maar zijn er al ideeën over? Dank u wel.

Mevrouw Molenaar, CU: De fractie van de CU vindt het een goede zaak, dat er een nieuw visiedocument komt om het beleid te toetsen. Gericht keuzes voor de thema's en hoe we het gaan uitvoeren. In de beeldvorming over de uitgangspuntennotitie is een omgekeerde pyramide getoond met van onder naar boven hulp, preventie en samenleving. Dat laatste perspectief is de basis voor deze nieuwe samenlevingsvisie. Dat is een grote verandering ten opzichte van het huidige beleidsplan 'versterken van veerkracht'. De fractie van de CU wil graag dat de goede punten van het huidige beleidsplan overgenomen worden in de samenlevingsvisie. Zijn de punten al geëvalueerd? We vinden het belangrijk, dat er blijvend geïnvesteerd wordt in het sociaal domein wat betreft hulp en preventie, want dat levert winst op op alle fronten. De 4 leidende thema's sluiten goed aan bij de propositie, die we in de beeldvorming hebben gehoord, aangevuld met het thema leefbaarheid veiligheid. Wat betreft het eerste punt, bestaanszekerheid. In de uitwerking van dit thema wordt de nadruk wel heel erg gelegd op de eigen rol van de inwoners in de samenleving. De fractie van de CU wil dat voor kwetsbare inwoners of wijken dit uitgangspunt wordt aangevuld met de garantie van een vangnet. Deze groep heeft recht op professionele inzet van de gemeente en heeft recht op toekomstperspectief, zowel wat inkomen betreft als wat wonen betreft. Het tweede punt, kansengelijkheid, gaat wat ons betreft over de menselijke maat. In de notitie wordt gesproken over 'ieder het zijne'. Beleid is wat onze fractie betreft pas goed en klaar als inwoners daarbij in heldere taal worden ondersteund en goed worden ondersteund bij hun vragen. Kan dit worden toegevoegd bij het onderdeel over kansengelijkheid? Puntje 3, weinig op aan te vullen, het sluit heel goed aan bij de positieve gezondheid, die we graag als insteek zien voor beleid en die ook heel goed past bij de motie, die vorige week is aangenomen over het preventieakkoord. Puntje 4, de bijdrage aan leefbaarheid en veiligheid. Een samenleving functioneert goed als er verbinding is, bijvoorbeeld door verenigingsleven of inzet van vrijwilligers. Daarbij zijn spelregels belangrijk, dat is ook in één van de beeldvormingsavonden naar voren gekomen. Ons voorstel is om in de samenlevingsvisie een aantal spelregels toe te voegen op dit punt. Wat betreft de 7 leidende principes. De samenleving aan zet, dat vinden wij toch wel een heel belangrijk punt. Dit principe moet wat ons betreft worden aangepast. Het principe zou wat ons betreft moeten zijn: de gemeente is aan zet wanneer dat in de samenleving nodig is. Dus eigenlijk omgekeerd. Zoals in dat laatste principe is benoemd: de gemeente kiest bewust haar rol. Over het principe handelen op grond van vertrouwen, daarvan willen we aangeven, dat we dat een heel goed punt vinden, want we vragen andersom ook het vertrouwen van de inwoners richting de gemeente. Het principe ongelijke aanpak is wat betreft inhoud prima, maar we zouden het graag wat positiever omschreven willen hebben als maatwerk of menselijke maat. Ongelijke aanpak klinkt toch een beetje ongemakkelijk. Tenslotte willen we graag nog een principe toevoegen, omdat in de uitgangspuntennotitie geen toets van uitvoerbaarheid van beleid is opgenomen. Of eraan toevoegen of er ergens in weven. Wat ons betreft wordt dat principe eraan toegevoegd, dat het uitvoerbaar is wat je wilt gaan doen. Deze uitgangspuntennotitie gaat niet naar de raad. Wij vroegen ons af hoe andere fracties daar tegenaan kijken. Als we nu bepaalde punten met elkaar delen, is het eigenlijk zonde als we met heel veel amendementen moeten komen als we het echt gaan bespreken. Wat is de mening van anderen daarover? Tot slot, om toch een klein beetje onze achtergrond en onze motivatie van het voorgaande te vertellen. Tijdens de campagne van de gemeenteraadsverkiezingen hadden we een mooi campagnelied en dat heette: mooie hier. Wat ons betreft ziet dat niet alleen op de omgeving, maar ook op hoe we als gemeente of als samenleving met elkaar leven. Een inclusieve samenleving, waarin we zorgen voor kwetsbare groepen. In Bijbelse termen zouden we zeggen, dat we zorgen voor vreemdelingen, weduwen en wezen. Een samenleving waarin we delen, waarin we luisteren naar elkaar en niet direct oordelen, met een betrouwbaar en rechtvaardig gemeentebestuur, dat met een open blik naar de buitenwereld kijkt en dat zorg voor een veilige en gezonde woonomgeving. Dat was mijn bijdrage.

Mevrouw Heijblom, D66: Mooi dat we op deze manier een tussenstap maken en vanavond praten over de uitgangspuntennotitie voor de samenlevingsvisie. Over het algemeen zijn we best tevreden over het document. D66 is echter ook wel een beetje kritisch op het document dat voor ligt. Het abstractieniveau van de uitgangspunten ligt vrij hoog en dat maakt het ingewikkeld om te begrijpen. Graag zouden we het toch meer concreet maken en aanvullen met sprekende voorbeelden. Dat gaat helpen om het ook uit te leggen aan onze bewoners, bijvoorbeeld middels een publiekfreundelijke versie. Ik loop de uitgangspunten even langs. Uitgangspunt 1, kompas en afwegingskader. Uiteraard kan je het hier niet mee oneens zijn. Dit uitgangspunt is prima. Hoewel naar de mening van D66 een visie een ambitie behelst. Het is iets waar we samen naartoe willen werken met deze visie, daarom zou ik ervoor willen pleiten om de regels die gaan over dat het geen ambitiedocument is te verwijderen, dit voegt namelijk niets toe en kan vragen oproepen. Uitgangspunt 2, de leidende thema's die richtinggevend zijn op de inhoud van het wat. Vooral de eerste 2 vinden wij nogal abstract en misschien wel niet zo passend bij het lokale en vooral dorpse karakter van de gemeente met zijn eigen kenmerken. Het zijn ook nogal grote thema's om totaal op de nek te nemen als gemeente. Bestaanszekerheid gaat ook over zelfredzaamheid en de participatiewet, betaalbaar wonen, toegankelijke en betaalbare zorg en kinderopvang, het verhogen van het sociaal minimum naar een adequaat niveau en het nemen van fiscale maatregelen. Veelal op centraal niveau georganiseerde wet- en regelgeving. Uiteraard snap ik de strekking van het

opnemen van de thema's bestaanszekerheid en het vergroten van de kansengelijkheid, voortkomend uit de winst van het sociale domein van Divoso. Natuurlijk is het belangrijk en moeten het leidende principes zijn, maar veelal gaat het over inwoners die daadwerkelijk ondersteuning nodig hebben en moeite hebben met meedoen. Echter, de samenlevingsvisie gaat over alle Lansingerlanders. Wat zou het mooi zijn om nog eens na te denken over hoe de eerste 2 leidende thema's passend gemaakt zouden kunnen worden voor onze gemeente. De laatste 2 leidende thema's zijn wat mij betreft generieker en beter toepasbaar op de gehele populatie van Lansingerland. Hoewel bij uitgangspunt 3 over de leidende principes, zeg maar het hoe (...) de ongelijke aanpak, net zoals de CU eigenlijk net aangaf. Dat heeft een negatieve connotatie, die we liever willen veranderen naar passende of maatwerkaanpak. Punt 3 willen we graag aanvullen met ontplooiing, vooral voor jongeren zou dat fijn zijn. Aangezien 24% van onze inwoners jonger is dan 28 jaar vind ik dat dit gegeven toch belangrijke input is voor dit leidende thema. Dat is meer passend bij de populatie van Lansingerland en ook weer aansprekender voor inwoners. Uitgangspunt 3, ik zou 'waarderend vernieuwen' veranderen in: voortbouwen op het goede dat er al is. Dat is minder managementtaal en wordt beter begrepen. Punt 7, bewust kiezen voor onze rol. Deze begrijp ik niet. Ik zou opschrijven wat je echt bedoelt. Waarschijnlijk zoiets als: bewustzijn van onze rol. Of wat ik eigenlijk denk: kiezen voor de best passende rol. Uitgangspunt 4 versterkt mijn idee dat deze samenlevingsvisie voor alle inwoners is, dat is de omgevingsvisie immers ook. Dan hetzelfde punt als de VVD. Als we een barometer willen gebruiken, dan is dat naar onze mening meer dan de stand van het gewas bepalen, maar ook een voorspelling meegeven aan toekomstige trends en ontwikkelingen. De paragraaf over inzichtelijk maken van de financiële inzet, die is vrij vaag geformuleerd. D66 zou dat graag wat concreter willen hebben, zodat het ook inzichtelijk wordt en hoe we het inzichtelijk willen maken. Tot slot, hoe gaan we de samenlevingsvisie evalueren? Heel goed om daar nu al over na te denken. Evalueren is meer dan naar de barometer kijken, het is terugkijken en dat kan alleen als er een adequate monitoring plaats heeft gedurende het traject. Naast terugkijken is ook het identificeren van verbeterpunten en er hoort een stukje vooruitkijken bij. Dat zou integraal moeten worden opgenomen in de beleidscyclus, wat ons betreft.

De voorzitter: Meneer Diepeveen, heb ik het correct dat wij u moeten feliciteren met een permanente plaats in deze commissie? De heer Diepeveen: Eigenlijk wel. (applaus). De voorzitter: Welkom in de commissie samenleving permanent.

De heer Diepeveen, L3B: Bedankt allemaal. We hebben deze uitgangspunten naast onze eigen normen en waarden en verkiezingsprogramma gelegd. Alle normen en waarden herkennen wij: verbinden, betrekken, ruimte geven aan de samenleving, dienstbaar zijn aan diezelfde samenleving, tenminste, zo lezen wij het. Maar wij vragen ons wel af hoeveel ruimte er in die principes zit in die visie, die uitgangspunten. Als het aan ons ligt, moet je zoveel mogelijk de samenleving betrekken om te bepalen waar die grens ligt. Wat de heer Kampinga net ook al zei: er staat op een gegeven moment het woordje 'tenzij'. Dat impliceert dat er een begrenzing zit. Dat is een begrenzing die niet genoemd wordt in de uitgangspunten. Hoe gaan we die uitgangspunten met zijn allen bepalen, die begrenzingen, als de samenleving niet meer aan zet is? Daar bedoelen we mee: gaan we dan als het aan ons ligt raadgevende referenda toepassen, gaan we een gemeentepeler optuigen? Want dan betrekken we de samenleving echt hier bij. Dan wil ik van jullie weten hoe jullie daar over denken. Als we dan toch een advies mogen meegeven als het om participatie gaat, dat jullie de stakeholders hebben meegenomen is slim, maar betrek ook het bedrijfsleven erbij. Zoals wij al zeiden, diezelfde inwoners. Dan hadden we nog een ander punt. In de raadsvergadering van 25 november hadden we vastgesteld dat er een quickscan zou komen in verband met het gehandicaptenbeleid. De wethouder gaf destijds aan, dat dit meegenomen zou worden in de samenlevingsvisie. Als we deze uitgangspunten lezen, dan horen we dat dat valt onder de noemer inclusieve samenleving binnen het thema kansengelijkheid. Kan de wethouder toezeggen dat dit thema ook een plekje krijgt in die samenlevingsvisie? En waar dan precies? Ons antwoord op de vraag van de CU, delen wij ook de mening dat dit naar de raad kan om deze uitgangspunten vast te stellen en dat dat heel veel amendementen kan schelen. Dan wil ik het hierbij laten. De voorzitter: Ik wil u mee geven, dat deze uitgangspunten niet door de raad worden vastgesteld. We bespreken deze uitgangspunten om het college en de organisatie input te geven, waarna we in het voorjaar pas de daadwerkelijke samenlevingsvisie gaan bespreken. Ik zie u bevestigend knikken, dat zien de mensen thuis niet, maar dat is dan helemaal helder.

De heer Afalah, WIJ: Ik heb dit tussenstuk, want zo zie ik het een beetje doorgenomen samen met mijn collega's. De samenlevingsvisie, ik moest eerst kijken: wat is dat nou eigenlijk, wat betekent dat nou? Wat is een samenleving, wat is een visie? De heer Kampinga refereerde er aan: waarom is het bedrijfsleven daar niet bij betrokken? Ik heb heel veel definities gelezen over samenleving en daar kom ik het bedrijfsleven niet tegen. Ze er meer bij betrekken dat zou meer in de omgevingsvisie terecht komen, daar zal de samenleving in functioneren en daar hoort ook het bedrijfsleven bij. Maar ik vind het wel interessant en apart, ik kwam het niet tegen. Misschien is dat de reden. Ik ben ook benieuwd of er vanuit

het college op deze manier naar gekeken wordt. Dan visie, wat is visie? Het is een kijk op de samenleving, zo zie ik het een beetje. Dan moet je een visie gaan ontwikkelen. Uiteindelijk ben ik het wel eens met mevrouw Heijblom, ik mis de concrete voorbeelden. Ik neem aan, er is een bepaalde probleemstelling of strategie of wat dan ook, die de gemeente wil uitvoeren en we gaan langs die samenlevingsvisie dat neerleggen, dan gaan we kijken: voldoet dit proces of voldoet deze regel aan de samenlevingsvisie. Zo zie ik het een beetje, zo heb ik ernaar gekeken. Zo lees ik ook dit stuk. Dit stuk is niet af natuurlijk. Ik snap heel goed al die punten die jullie aandragen. Het tweede punt van de uitgangspunten, dan heb je het over bestaanszekerheid, kans gelijkheid. Weet je, je moet ook wel definiëren wat nou bestaanszekerheid en kans gelijkheid is, wat is daar de definitie van? Wij hebben al gemerkt in de gesprekken die wij hebben gehad, dat daar verschillend over gedacht wordt. De één zegt: bestaanszekerheid is een dak boven je hoofd en een inkomen. Ik zie het toch wel wat ruimer. Dat moet echt wel goed gedefinieerd worden: wat betekenen die termen? Ik vind ze echt wel van belang. Ik vind echt niet dat het centraal geregeld is, want een dak boven je hoofd, dat is toch iets wat wij binnen de gemeente moeten regelen voor die mensen. Het zijn best wel dingen, die echt wel raken aan wat wij hier binnen deze gemeente doen. Ik vind die 4 punten, ja, ik kan er eigenlijk weinig negatiefs over zeggen. Het zijn de 4 pijlers waar onze maatschappij op rust. Op zich vind ik het echt wel een mooi stuk. De 7 punten van het derde uitgangspunt, daar heb ik wel wat meer moeite mee, maar misschien meer door de woordkeuze. Als ik het ga lezen en ga kijken wat ze er allemaal mee bedoelen, dan kom ik er wel uit. Maar er werd gerefereerd, ongelijke behandeling werd het genoemd, ja, weet je, ik vind het heel raar dat dat zo opgeschreven wordt. De heer Kampinga: Ongelijke aanpak, dat viel mij maanden geleden al op in het coalitieakkoord. Daar staat het luid en duidelijk in, dus het verbaast mij een beetje dat iedereen daar zo op aanslaat. De heer Afalah: Wat is de vraag, meneer Kampinga? (...) Als het er zo instaat, dan heb ik hem niet goed genoeg gelezen. Het is mij niet opgevallen. Ik hoop niet dat het uit de koker komt van WIJ, maar daar ga ik nog wel achteraan, hoe dat in elkaar zit. Maar ik begrijp wel de strekking van ongelijkheid, is snap het wel, maar ik zou meer voor een positieve vorm, maatwerk, iedereen verdient dat op zijn manier. Waar wij ook moeite mee hadden: waarderen vernieuwen. Waarderend vernieuwen, ik begrijp het nog steeds, maar als wij een samenlevingsvisie gaan opstellen, dan is het wel belangrijk dat wij dingen zo neerzetten, dat ook de mensen buiten deze zaal het ook begrijpen. Dat ze ongeveer begrijpen wat ze bedoelen. Dat wil ik hierbij wel meegeven. Het vierde, integraal, ja, logisch, dan kom ik bij het bedrijfsleven, natuurlijk integraal met de omgevingsvisie. Wat mij ook heel erg opvalt, ik weet niet wie dat ooit heeft gezegd, over de verzorgingsstaat in Nederland, het nadeel van een verzorgingsstaat is dat je geen oog hebt voor je burens, die het moeilijk hebben, omdat je ervan uitgaat dat de overheid het allemaal wel regelt. Dat zie ik wel terug in dit stuk, dat is wel heel erg bepalend in dit stuk, het individuele, dat mensen zichzelf moeten redden. Maar de mensen die het nodig hebben, die hulp, die moeten we niet uit het oog verliezen. Dat was het.

Mevrouw Leijendekker, CDA: De voorliggende notitie is bedoeld om de gemeenteraad nu al de gelegenheid te geven om een oordeel te geven over de uitgangspunten. Dat is een prima idee, vinden wij. Het stuk hebben we dan ook met veel aandacht gelezen. Er zijn allerlei uitgangspunten. Op zich vinden wij het hebben van een uitgangspuntennotitie een prima initiatief, we hebben dan ook de uitgangspuntennotitie met veel aandacht gelezen. Er zijn uitgangspunten geformuleerd, die nog wel een zekere nadere invulling behoeven. Het tweede uitgangspunt gaat in op leidende thema's, zoals bestaanszekerheid, vergroten kansen gelijkheid, bevorderen van gezondheid, meebouwen aan leefbaarheid en veiligheid. Op zich is met die thema's niets mis, dat vindt het CDA. Prima thema's die ook aansluiten op onze visie voor Lansingerland. De uitgangspunten bevat zoals de overheid er is voor de samenleving, waar iedereen gezien wordt en naar vermogen bijdraagt, waar we staan voor een eerlijke economie en waar we keuzes maken voor een groene toekomst van de kinderen. Op zich vinden we dat mooie, leidende uitgangspunten. Alleen vinden we net zoals D66 dat die zaken nog wel geconcretiseerd moeten worden, want ze zijn nog vrij vaag geformuleerd. Bijvoorbeeld actuele thema's als armoedebeleid, aandacht voor de jeugd, waarvan een deel psychisch niet lekker in zijn vel zit, ook gelet op de naweeën van corona, en ouderen die te maken hebben met eenzaamheid. Wij denken aan aangrijpingspunten voor concretisering, dat die wel gehaald kunnen worden uit het beleidsplan sociaal domein 'versterken van veerkracht' en de aanbevelingen die in november 2020 in de midterm review, zo noemden ze dat, dat was een tussenevaluatie, zijn gedaan. Daarin zijn ook suggesties gedaan voor de inzet voor de jeugd voor het jaar 2022, maar ook voor verdere jaren. Mijn vraag aan de wethouder is: kan er sprake zijn van continuïteit? Dan heb je ook een deel concretisering, waar het gaat om de voorgestelde projecten. Gaat deze samenlevingsvisie deze continuïteit doorbreken? Of passen de eerdere 10 beleidsaccenten, die in het documenten 'veerkracht' zijn opgenomen, passen die daar ook in? Wellicht dan een suggestie voor een extra uitgangspunt, kan continuïteit van beleid op dat punt ook uitgangspunt zijn? Dat is dan misschien een extra uitgangspunt. Dezelfde noodzaak aan concretisering geldt ook voor de leidende principes, die heel globaal zijn en geen richting geven. Een aantal spreekt ons wel aan, zoals samenleving aan zet, inzetten op kansrijke alliantie, ruimte voor initiatief. Dat past ook mooi bij het CDA-uitgangspunt van gespreide verantwoordelijkheid, waar je ook maatschappelijke

organisaties en de samenleving benut. Maar principes zoals bewust kiezen voor onze rol, dat geeft geen enkele richting. Een principe als ongelijke aanpak, dat geeft ons zelfs vraagtekens. Dat heb ik ook al bij andere fracties gehoord. Het zou niet zo moeten zijn, dat het afbreuk doet aan het beginsel van solidariteit met elkaar. Als je mensen ongelijk gaat benaderen, ga je dan afbreuk doen aan solidariteit? Tenslotte, de visie dient volgens het college een kompas te vormen voor raad en college en voor toekomstige besluitvorming. Net zoals meneer Kampinga aangeeft, een kompas dient ook een richting aan te geven. Ik vind het document echt nog te abstract om richting aan te geven. We hebben grote hoop op de samenlevingsvisie an sich, dat daar een aantal zaken in geconcretiseerd worden en waar projecten, die al eerder in gang zijn gezet kunnen worden betrokken. Daarom ziet de CDA-fractie het vervolg met veel belangstelling tegemoet. Dat was hem.

Mevrouw Gabin, GL: We hebben het gehoord, er is een viertal uitgangspunten vast gesteld. Er is een afwegingskader om consistent keuzes te kunnen maken voor beleid en uitvoering. Uitgangspunt 2 gaat over leidende thema's, die richtinggevend zijn voor de inhoudelijke koers van gemeentelijk beleid. Belangrijke thema's als bestaanszekerheid, kansengelijkheid, gezondheid, leefbaarheid en veiligheid staan centraal. Kan de wethouder toelichten hoe de samenlevingsvisie zich verhoudt tot de sportvisie? Kan de sportvisie hier geen onderdeel van vormen? Ook hebben we vragen over de stakeholders. Kunnen de stakeholders van het preventieakkoord betrokken worden bij de samenlevingsvisie? De uitgangspuntennotitie biedt de raad de gelegenheid om het college overwegingen mee te geven voor de uiteindelijke samenlevingsvisie en daar maakt de fractie van GL graag gebruik van. De vraag is hoe we ons als gemeente verhouden tot de ontwikkelingen in de samenleving. Wij onderschrijven het belang van de 4 thema's, maar naar onze mening mist er een belangrijk thema en dat is het bevorderen van inclusiviteit. Lansingerland als inclusieve gemeente, waar alle inwoners welkom zijn, meedoen en erbij horen. Dat het niet uitmaakt wat je leeftijd, religie, seksuele voorkeur, culturele achtergrond, gender, inkomen, politieke voorkeur of visie op de samenleving tellend of beperkingen zijn. Iedereen op zijn manier kan meedoen en een bijdrage leveren op basis van zijn of haar eigen interesse of talenten. Waar algemene voorzieningen toegankelijk zijn voor alle inwoners. Kortom, iedereen doet mee en iedereen moet mee kunnen doen. Wat ons betreft moet inclusiviteit meegenomen worden in de notitie. Wij willen hier graag een reactie van de wethouder op. Tot slot had mevrouw Molenaar het over de menselijke maat. GL vindt dat een waardevolle toevoeging. Ook de opmerkingen van mevrouw Heijblom hebben wij zeer geapprecieerd. Dank u.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil de wethouder bedanken voor deze samenlevingsvisie, die ons een kans biedt om onze wensen mee te geven aan het college om een nog sterkere samenlevingsvisie samen te creëren. Ik ga mijn betoog opdelen in 4 stukjes: het doel van de samenlevingsvisie, de uitgangspunten, leidende thema's / doelen, de leidende principes. Om een beeld te geven van hoe mijn betoog eruit gaat zien. Het doel dat genoemd wordt is focus aanbrengen en een betrouwbare overheid zijn. Het zijn van een betrouwbare overheid spreekt de PvdA-fractie zeer aan. In ons verkiezingsprogramma schreven we al, dat veel inwoners vragen om een gemeentebestuur dat de inwoners centraal stelt en dat betrouwbaar is. Daarbij hoort van de PvdA ook dat de gemeente vertrouwen heeft in de mensen. Belangrijke andere uitgangspunten voor ons zijn dat je eerlijk deelt in voorspoed en elkaar steunt als het tegen zit. In hetzelfde verkiezingsprogramma schreven we ook begrippen als terugtrekkende overheid, eigen kracht, zelfredzaamheid, die worden wat de PvdA betreft vervangen door: actieve overheid, solidariteit en bestaanszekerheid. Met dit voor ogen hebben we naar deze samenlevingsvisie gekeken. Uitgangspunten. We kunnen ons als PvdA-fractie best vinden in de uitgangspunten, maar we hebben uiteraard een paar opmerkingen. Bij uitgangspunt 2 staan de leidende thema's die we richtinggevende doelen noemen. Het gaf namelijk verwarring bij de beeldvorming. We zijn blij met uitgangspunt 4, namelijk dat we in de uitwerking en uitvoering van de samenlevingsvisie en de omgevingsvisie de maatschappelijke en fysieke dimensies op elkaar afstemmen. Volgens mij is het goed en positief om de integraliteit op te zoeken. Nu kom ik bij de leidende thema's / doelen. Onze fractie is blij met het thema bestaanszekerheid. Ik benoemde al dat we zijn voor een sterke overheid dan meer op afstand. Maar we vinden de uitwerking in de 3 bullets onvoldoende. Deze bullets beschrijven namelijk de zelfredzaamheid en niet bestaanszekerheid. Bij de eerste bullet zouden we het aspect van solidariteit willen toevoegen en zien. Niet in de trant van: werk maar aan je netwerk. Maar in de vorm van solidariteit gegoten in beleid. Dus de minder daadkrachtige inwoners ondersteunen. Bij de tweede bullet zou ik het aspect willen zien van de actieve overheid, bijvoorbeeld door zekerheid te geven via een basisbaan. Ook een overheid die vertrouwen heeft in haar inwoners, bijvoorbeeld als ze een toeslag of bijstand ontvangen. Bullet 3, begrijpelijke taal en laagdrempelige dienstverlening door de gemeente, spreekt mijn fractie zeer aan. Een voorbeeld is de aanvraag voor de energietoeslag, dat is best een karwei voor mensen die dat niet kunnen lezen en begrijpen. Dan hebben we het niet alleen over de niet-westerse Nederlanders, maar ook autochtone Nederlanders hebben moeite met dingen goed begrijpen en aanvragen. Dat daar heel veel aandacht voor is. De andere thema's zijn goed uitgewerkt. Punt 4, de leidende principes. De leidende principes gaan over hoe we het aanpakken als overheid. Het eerste leidende principe samenleving aan

zet zegt: de samenleving ontwikkelt zich autonoom. De heer Kampinga noemde dat ook. Als overheid zijn we daarin volgend, tenzij. Dit principe staat haaks op hoe de thema's erboven zijn uitgewerkt. Daar zien we termen als zorg, stimuleren, faciliteren et cetera. Wat mijn fractie betreft kan dat eerste leidende principe gewoon helemaal wegvallen, want het staat haaks op de andere, bovengenoemde stukken. We zouden graag nog 2 leidende principes willen toevoegen. Allereerst het principe minder markt en meer overheid en samenleving. De WMO en participatiewet zijn beide neoliberale producten, waarbij de overheid op afstand staat en vooral de rol als aanbesteder heeft. Inwoners zijn klant, dat is niet toekomstbestendig gebleken en daar moeten we dus echt van af. Er zijn genoeg voorbeelden van perverse prikkels van de marktwerking in de zorg. Een tweede principe, dat wij willen toevoegen, is de solidaire samenleving. Pech in het leven bestaat en lang niet iedereen kan meedraaien in een complexe samenleving. In hoe we dingen doen overheid hoort de solidariteitsgedachte. Dat moet dus blijken uit je beleid, gedrag en communicatie als overheid. Voor nu mijn betoog.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind gekomen van deze eerste termijn van de commissie. Dank voor uw inbreng. Voordat ik wethouder Cnossen het woord geef, wil ik nog één zaak verduidelijken. Wij spreken vanavond over deze uitgangspuntennotitie juist om het college input te geven voor die definitieve visie, die in het voorjaar naar u toekomt. Ik heb een aantal voorstellen van u gehoord. Mogelijke amendementen zijn niet mogelijk op dit voorstel, maar uiteraard is het aan het college om zoveel mogelijk te doen met uw inbreng. Op het werkelijke stuk in het voorjaar kunt u wel amenderen, want dat wordt daadwerkelijk door uw raad, voorbereid door deze commissie, vastgesteld.

Beantwoording college

Wethouder Cnossen: Dank voor uw inleidende woorden, dat helpt om goed te duiden wat wij vanavond met elkaar doen. Een aantal van u heeft het benoemd: het is een tussenstap. We vinden het heel erg belangrijk juist om hier op te halen hoe u het nu leest. Wij, dan kijk ik ook naar N. en N., we zijn er al heel lang mee bezig, we hebben bijeenkomsten gehad met stakeholders, maar vooral het maatschappelijk middenveld. U heeft gelijk, nog niet het bedrijfsleven. We hebben van alles opgehaald en als college hebben we natuurlijk nagedacht: waar ga je nu naar toe met deze samenlevingsvisie? Dit is op dit moment het resultaat. Ik heb van u ook heel veel goede opmerkingen gehoord. Want waar dingen niet duidelijk zijn voor u, daar moeten we wat mee. We gaan heel veel mee nemen, ik ga niet elk punt apart benoemen, maar ik ga wel een aantal woordvoeringen langs waar nog vragen zitten, die ik eventueel vanavond kan beantwoorden. Tot zover al heel veel dank voor uw inbreng, want dat is precies de bedoeling van vanavond. Mooi, meneer Kampinga, hoe u het stuk beschreef. Hoe u vertelde hoe u het gelezen had, want dit is wel zoals we het aangeven, dat kompas, die barometer, die termen gebruiken we om aan te geven: waar gaan we de komende jaren, als er iets nieuws op ons afkomt, waar gaan we dat nou eigenlijk aan afmeten? Als er iemand komt met een aanvraag voor subsidie voor yogamatjes, ik noem maar wat, waar past dat dan onder? Is dat iets wat bijdraagt aan doelen, leidende principes, whatever. Dat is het idee van de samenlevingsvisie. Uiteraard, u heeft ook gelezen, want dit is nog niet concreet, het wordt uitgewerkt het komend jaar, in 2023 komen er 4 aparte nota's over ouderen, jongeren, leefbaarheid en veiligheid en volwassenen. Het bedrijfsleven werd door verschillende van u genoemd, het is idee om in de meer concrete nota's het bedrijfsleven zeker te betrekken, volwassenen, mensen die aan het werk zijn, hoe kan je daarmee aan de gang zijn. Waarom hebben we ons tot nu toe in de participatie beperkt tot welzijn en allerlei maatschappelijke partners? Ook nog niet de inwoners heel direct betrokken, u bent ook gewoon inwoner, dus u zit er ook bij. Dat is bewust gedaan, want ik heb geleerd met participeren, dan moet je mensen niet heel vaak lastig vallen met vragen over hetzelfde onderwerp. Dus wij hebben er bewust voor gekozen om met dit abstracte niveau nog wat bij de maatschappelijke partners te blijven en om met u die consultatie te doen. Maar vervolgens voor die 4 programma's de diepte in te gaan, concreet te worden en daar inwoners en het bedrijfsleven, een goede suggestie, actief erbij betrekken, omdat we dit met elkaar doen. De samenleving, daar zit ook het bedrijfsleven bij. Dus dank voor deze opmerking, die ik van verschillende fracties gehoord heb. Ik loop nog even langs bij uw woordvoering, meneer Kampinga, of ik nog echt vragen zag. Veel goede dingen die u ons mee geeft, heel veel dank daarvoor. Die barometer, daar heb ik ook visies bij. Eén van u zei, een barometer, bij mijn opa en oma hing ook een barometer, daar klikte je op en dan zag je wat het weer werd. Die trends, dat is mijn idee, het zal niet helpen om te klikken, het is geen glazen bol, maar wel dat beeld: wat staat ons te wachten, gaat het stormen, krijgen we een grote crisis, armoede, whatever? Dat we daarop inspelen via zo'n barometer. Dat is het beeld van de barometer. Bij mevrouw Molenaar kwam naar voren: hoe zit het nou eigenlijk met het mooie programma sociaal domein uit de vorige periode, het versterken van veerkracht? Dat is de basis van dit. Mevrouw Heijblom had een andere term, bij het waarderen vernieuwen hebben wij daaraan gedacht. We hebben een heel goede basis in dat programma. In uw beeldvorming heeft u ook de omgekeerde pyramide gezien, het onderste stukje waar hulp in staat, dat is op orde en dat houden we natuurlijk zo. Maar daar hoeven we dus in deze periode niet allemaal opnieuw op te gaan zitten. We baseren het volgende stukje van die pyramide op preventie.

Wat dat betreft zit het er gewoon in. De rapportage volgt uiteraard nog. U ziet ook een bepaalde evaluatie daarvan, wat u terug vindt in dit beleid. Verschillenden van u hebben het woord kansen ongelijkheid genoemd. Ja, dat is een woord van mij. Dat heb ik van mijn dochter geleerd. Ongelijke aanpak. Mijn dochter is directeur van een basisschool in Zoetermeer, in Meerzicht, ik ga het lekker concreet maken. In Meerzicht leeft 80% van de kinderen onder de armoedegrens. Daar komen kinderen zonder jas, ze hebben thuis geen bed, alles is daar aan de hand. Daar moet je dus volop inzetten met een zeer ongelijke aanpak, want op een basisschool in de Gouden Griffelbuurt hoef je niet te zorgen voor jassen of een schoolontbijt. Dat is de ongelijke aanpak. Kinderen komen ongelijk op school, een taalachterstand, hebben thuis misschien armoede. Daar moeten we op inzetten, om daar de ongelijke aanpak heel goed toe te passen. Dat is maatwerk, klopt, om kinderen van de basisschool te laten gaan met gelijke kansen. Sorry, dat ik hier even over uitweid, maar dat zie ik voor mij bij de ongelijke behandeling. De heer Kampinga: Het is natuurlijk van de coalitie en niet van het college, maar het staat expliciet goed omschreven in het coalitieakkoord, ongelijke aanpak. Het verbaast me niet, dat het nu weer terugkomt. Wethouder Cnossen: Ik denk dat u het ook een beetje hoort aan het vuur in mijn stem. Ik ben er echt van overtuigd, dat het door het hele leven zo door blijft gaan. Ik was vanmiddag in de Naaldhorst bij Sint Petrus, daar komen dan veel ouderen, die echt alleen dat AOW hebben. Zij hebben iets extra's nodig terwijl er ook genoeg zijn die zich prima redden. Ik zie overal die ongelijke aanpak. Mevrouw Molenaar: Over de ongelijke aanpak qua inhoud hebben wij gezegd dat we het er helemaal mee eens zijn. Het gaat ons puur om de omschrijving ervan, die wat ongelukkig lijkt. Voor de heer Kampinga: in het coalitieakkoord staan er komma's omheen als zijnde: daar moeten we nog een keer een betere term voor verzinnen. De voorzitter: Een interruptie op een interruptie is niet mogelijk, meneer Kampinga. Wethouder Cnossen: Mevrouw Molenaar, wij hebben nu heel goed opgepikt uit de commissie dat deze term niet onmiddellijk tot begrip leidt. Wat ik erbij voel, dat voelt u niet onmiddellijk, dus daar moeten we wat mee, daar is precies deze commissie voor bedoeld. Dus wel dank voor die tips. U heeft er meer gegeven, andere woorden gebruiken. Bij dat waarderend vernieuwen zei u ook wat. Bestaanszekerheid is ook een thema dat bij verschillenden van u terug kwam, we moeten ook kijken of we dat nou goed geformuleerd hebben. Bij bestaanszekerheid zit uiteraard dat vangnet, dat kan daar niet ontbreken, maar we zien bestaanszekerheid heel breed. Dan denk ik even aan mijn collega Fortuyn, waarmee ik de eerste keer deze uitgangspunten besprak en hij had het gelijk over de pyramide van Maslov. Onderin de bestaanszekerheid: je woning hebben, zekerheid over een baan, ook zeker weten dat je die woning langdurig kan blijven bewonen, er zijn ook zoveel mensen met tijdelijke huurcontracten. Bestaanszekerheid doet ook iets voor de kinderen in dat gezin, want je kunt vooruit kijken als gezin. Als je in de schulden zit en je weet niet of je morgen nog werkt hebt, dan ben je dat kwijt. Het is dat grote thema dat we voor de komende periode als heel belangrijk zien om ook in Lansingerland mensen daar een positief gevoel bij te geven, laten we het zo maar benoemen. Niet ziek zijn is veel meer. Op die manier denken wij dat bestaanszekerheid een heel belangrijk begrip is, de heer Xhemaili had het er ook over. Dank voor uw opmerkingen. Waar wij mogelijk onduidelijk zijn, daar hebben we met elkaar veel over gesproken en nu voor het eerst met u, dus dat is echt heel fijn. Mevrouw Heijblom, u had ook een paar heel goede opmerkingen, ook een alternatieve term voor het waarderend vernieuwen. Ik houd daarvan, dat u dat benoemt. Het is echt iets bestuurlijks, waarderend vernieuwen. Probeer gewone mensentaal daarin te vinden. Dus veel dank voor uw commentaar op onze woorden. U zei: ik mis ambitie, het is geen ambitiedocument. Nee, maar we gaan in die 4 beleidsdocumenten natuurlijk onze ambitie neerzetten. We gaan het elke keer weer afwegen langs al deze leidende principes en de leidende thema's: waar past het in. Dat is het idee van dit document, dan kom ik weer op de woorden als kompas. Een aantal van u viel over de term 'tenzij'. Dat is de overheid. Samenleving aan zet is wel een heel belangrijk principe, want je merkt dat we soms teveel als overheid hier hoog boven Lansingerland willen bedenken wat goed is voor de samenleving. Samenleving aan zet wil zeggen: in die samenleving gebeurt het. Het bedrijfsleven doet zijn ding. Heel veel bedrijven zijn al heel sociaal bezig, nemen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst. Als ik kijk naar de vrijwilligers die overal rond lopen, die de sportclubs leiden, dan denk ik: daar zit de samenleving. Maar bij de 'samenleving aan zet' heb je wel soms dat er een steuntje gebruikt kan worden. We hebben de stichting Welzijn Lansingerland, die moedig ik aan om dat te signaleren, bij de gemeente te brengen, daar bijvoorbeeld subsidie voor aan te vragen, dan komt er misschien een professional bij, dus ook wat geld om te ondersteunen. Dat is de gedachte achter 'samenleving aan zet'. Dat we volgend zijn, betekent ook dat wij weleens iets heel belangrijk kunnen vinden dat we merken dat het in de samenleving een dood paard is en dan moeten wij ons hier toch afvragen of we goede dingen aan het doen zijn. Die gedachte zit hier achter. Misschien dat we dat mee moeten nemen naar de volgende versie, dank voor de opmerkingen, dat het niet direct begrepen wordt als je het zo opschrijft. De quickscan, meneer Diepeveen. Ja, over die quickscan komt binnenkort een beeldvormende avond over, maar die wordt meegenomen in het stukje kansengelijkheid. Daar komt de inclusiviteit in terug. Dus de quickscan gebruiken we en kunnen we eventueel als meetlat gebruiken of we daar stappen in gaan maken in de samenleving. Meneer Afalah, u zeer bedankt voor uw terugkoppeling, hoe u het allemaal las. Even kijken of ik bij u zaken heb gehoord, waar ik een antwoord op moet geven. Waarderend vernieuwen, dank dat u dat benoemt, dat het soms moeilijk is om dat direct

te begrijpen, want je wilt stukken schrijven, duidelijke taal is belangrijk, die iedereen ook direct kan lezen. Mevrouw Leijendekker, ook u dank voor uw reactie. Ongelijke aanpak, ik heb er net voldoende over gezegd. Afbreuk solidariteit, nee, juist niet. Er moet een vangnet zijn voor een gelijke aanpak van mensen die even niet het beentje bij kunnen trekken. Mevrouw Gabin, u ook dank. U had het over kansen gelijkheid. Ik vind dat een heel belangrijk thema in deze tijd, dus ik hoop echt dat we dat heel goed vorm gaan geven in het thema dat we uit gaan werken en ook heel concreet maken. Met die quick scan willen we volgen of we daar stappen in moeten maken. Wat nu nog minder inclusief is, of we kunnen laten zien dat we dat verbeteren door de jaren. Dat is het idee achter het kansen gelijkheid verhaal. Meneer Xhemaili, ook u dank voor het meelezen. U vertelde ook eens hoe moeilijk die energietoeslag aan te vragen was. Dan denk ik: wat gaaf dat u in de raad zit, u bent duo-raadslid, maar dat u hierin meedoet en dat we het zo direct terug krijgen. Dat is echt heel erg belangrijk, want je wilt de mensen die dat nodig hebben bereiken. Blijkbaar is dit toch iets moeilijks. Betrouwbare overheid. Uitgangspunten zijn doelen. Ik denk dat we dat verder uit gaan werken. Een uitgangspunt is iets vanwaar je vertrekt. Vergroten van kansengelijkheid is een doel en daarom hebben we het zo geformuleerd. Dus het borgen van bestaanszekerheid, je bent actief met een werkwoord ergens mee bezig. Als het alleen bestaanszekerheid zou zijn, dan ben ik het met u eens, dan doe je er niets mee. Maar op deze manier zijn de uitgangspunten actief geformuleerd, dat er ook een progressie in te volgen moet zijn. Begrijpelijke taal heeft u genoemd. Hebben jullie iets gehoord wat ik vergeten ben? Dank u wel.

De voorzitter: Eén en ander gehoord hebbende, u heeft al uw input kunnen mee geven aan het college. In het eerste kwartaal van volgend jaar ligt er daadwerkelijk een samenlevingsvisie voor, daar gaat u ook over besluiten, eerst in deze commissie en daarna in de raad. Heeft u behoefte aan een tweede termijn? Zijn er zaken die u absoluut nog mee wilt geven aan het college, waar u nog geen kans voor heeft gehad?

Tweede termijn

De heer Kampinga, VVD: Ik heb nadrukkelijk gevraagd naar de samenhang tussen omgevingsvisie en samenlevingsvisie. Dat is toch wel heel wezenlijk, dat het in elk geval in het definitieve stuk wat meer geduïd wordt.

Mevrouw Molenaar, CU: Ik had nog een vraag gesteld over de uitvoerbaarheid, of dat principe eventueel toegevoegd kan worden. En of er bij de kansengelijkheid ook aandacht zou zijn voor de ondersteuning van mensen om gebruik te maken van voorzieningen. Ik heb ook nog een vraag, we hebben het punt aangedragen over het amenderen straks als we het gaan bespreken in het eerste kwartaal. Maar het idee van ons was: als het nu naar de raad gaat, dan is het voor degenen die het stuk verder moeten gaan uitwerken ook duidelijk wat raadsbreed de gedachte is om te voorkomen dat je daar straks veel extra op moet doen. Dat was de achterliggende gedachte van het punt dat we inbrachten.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil de wethouder bedanken voor haar beantwoording en het meenemen van de vele suggesties hier. Ik mis nog wel een vraag of suggestie, die ik benoemd heb. Het principe minder markt en meer overheid in de samenleving. Daar is ze niet op teruggekomen. Ik heb voorbeelden gegeven daaromtrent. Het tweede principe, solidaire samenleving, is voldoende toegelicht. Dus als ze nog terug kan komen op mijn eerste principe als toevoeging, graag.

Mevrouw Heijblom, D66: Ik wil alleen maar even de wethouder bedanken voor de uitgebreide beantwoording. Wat ik wel mooi vind, is dat we onszelf gelukkig mogen prijzen met zo'n wethouder waar dit thema duidelijk aan het hart gaat en er zo in zit. Complimenten daarvoor.

De heer Diepeveen, L3B: Dank aan de wethouder. De toelichting op het principe 'samenleving aan zet' is goed uitgelegd en die hadden we dus juist. Alleen, misschien val ik in herhaling, maar er staat: tenzij.... Dat puntje, puntje, puntje impliceert voor ons dat het niet ingevuld is. Daar hoort nog iets te staan. Wat is de tenzij, hoe gaan we die bepalen en wie gaat die bepalen? Dat willen wij graag weten. Wij steunen ook het voorstel van de CU, als dat een voorstel zou zijn.

Mevrouw Gabin, GL: Mijn fractie vond het verhaal over de ongelijke behandeling erg mooi van de wethouder. Ook over de kansenongelijkheid op scholen. Zet dat door, zou ik zeggen. U kan niet alles scharen onder term kansenongelijk, inclusiviteit gaat veel verder dan enkel kansengelijkheid creëren. Het zou een thema op zichzelf moeten zijn.

Mevrouw Leijendekker, CDA: Dank wethouder, voor uw antwoorden. Een aantal van de punten die u met hartstocht naar voren bracht, spraken ons erg aan. Wij dachten ook, gespreide verantwoordelijkheid en solidariteit komen ook heel dicht bij onze uitgangspunten. Waar ik een vraag over heb, is het vervolgproces. Ik heb gehoord dat het college heel goed gaat luisteren naar wat wij vandaag gezegd

hebben over de uitgangspuntennotitie. Komt er dan nog een bijgestelde uitgangspuntennotitie? Dat was mij nog niet helemaal duidelijk. Krijgen we pas die concretisering in 4 beleidsnota's, die het college heeft aangekondigd? Dat waren mijn vragen.

De heer Afalah, WIJ: Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording van de vragen. Ik begrijp het eigenlijk niet, we komen hier toch een keer op terug? In december toch ergens? In een beeldvorming toch? De voorzitter: De wethouder gaat het zo meteen beantwoorden. De heer Afalah: Ik dacht eigenlijk dat er nog een beeldvorming zou komen, meer uitgebreid dan we nu hebben. Dus ik ga daarvan uit. Dat was ook wat CU en L3B willen. Als er een beeldvorming komt is dat een mooi moment om aan de hand daarvan de dingen mee te geven. In de beeldvorming zou ik heel graag concrete voorbeelden willen zien, misschien uit het verleden, beslissingen die zijn genomen, om aan de hand van die voorbeelden te bekijken hoe dat zich verhoudt ten opzichte van de te vormen samenlevingsvisie. Dat was het eigenlijk.

De voorzitter: Ik moet complimenten maken, commissie. Dit was de kortste termijn die we ooit hebben meegemaakt.

Wethouder Crossen: Fijn dat ik nog de kans krijg om een aantal omissies uit de eerste termijn recht te zetten. Het klopt, een aantal punten die ik hoorde. De heer Kampinga, die samenhang omgevingsvisie en samenlevingsvisie, u wilt het iets beter beschreven hebben. Dat vind ik terecht, want voor mij is het gesneden koek, maar heel goed dat u die opmerking maakt, daar moeten we meer woorden aan wijden, is mijn conclusie. Mevrouw Molenaar vroeg nog naar de uitvoerbaarheid, om dat erin op te nemen. In de beleidsplannen wordt dat veel concreter. Toen heb ik het woord ondersteuning nog opgeschreven, want ik dacht dat mevrouw Molenaar daar nog een extra vraag over stelde, maar ik heb de vraag niet opgeschreven. Mevrouw Molenaar: De vraag is kort. Bij kansengelijkheid hoort ook dat mensen, beleid is pas goed klaar als inwoners er goed bij geholpen worden, bij de uitvoering ervan. Of dat ook toegevoegd kan worden bij het stukje kansengelijkheid, dat mensen daar goed in ondersteund worden. Wethouder Crossen: Ja, ik proef het even. Het staat er nog niet voldoende in woorden, maar het valt voor ons in dit verhaal zeker onder bestaanszekerheid. Als je kansengelijkheid hebt, maar je weet niet hoe je dat moet doen, dan schiet het ook niet op. Dank. Meneer Xhemali, wat dom dat ik daar niet even op in ben gegaan, minder markt meer overheid. Ik schreef onmiddellijk al spontaan zelf op: daar zijn we zeer afhankelijk van wat het rijk ons allemaal voorschrijft. Hoe fijn zou het zijn als je lokaal van alles zou kunnen aanbesteden en daar vrij in zou zijn. Maar we hebben zulke grote aanbestedingen, dat we verplicht zijn om dat allemaal Europees of whatever te doen. Dat duurt vaak heel lang en je bent soms je goede aanbieders kwijt, omdat er weer een ander tevoorschijn komt. Maar we gaan daar niet zelf over. Dat is wat we samen, niet dat we samen in een partij zitten, maar dat is iets wat we richting Den Haag weer eens mee moeten geven. Heel veel dank, mevrouw Heijblom, fijn om terug te horen dat we het goede zeggen. Het woord tenzij met puntje, puntje. Dan heb ik u in de eerste termijn niet goed begrepen. Hij staat bovenaan het lijstje, tenzij puntje, puntje. Deze leidende principes is geen vinkjeslijst, maar een afweeglijst. Ik gaf een voorbeeld, er wordt subsidie gevraagd voor X, dan gaan we langs deze leidende principes, voldoet het aan het principe ongelijke aanpak of waarderend vernieuwen. En dus ook samenleving aan zet, voldoet het eraan? Tenzij, en dan ga je weer naar die andere principes. Dat is het idee, maar ik begrijp dat het idee niet heel duidelijk overkomt en daar doen wij weer wat mee. Dus dank. Mevrouw Gabin zei nog: inclusiviteit is meer dan kansengelijkheid. Daar heeft u heel erg gelijk in, maar ik moet nog bedenken hoe we dat beter kunnen verwoorden, daar ga ik nu niet over uitweiden, want ik heb allerlei gedachten. Mevrouw Leijendekker, het vervolgproces. Wat u hier vanavond aan ons hebt mee gegeven, daarom heb ik N. en N. hier vooraan gezet, om te laten zien, dat gaan we mee nemen in de definitieve versie die wij naar deze raad gaan sturen. Daarin gaat u hopelijk een aantal van uw opmerkingen terug zien. Dat is het vervolgproces. Er komt een definitieve versie naar de raad. Daarvoor komt er een beeldvormende avond, waar juist de bedoeling is om veel concretere voorbeelden eraan te zetten. Dan denk ik toch even aan de omgevingsvisie. We hebben gemerkt dat we het beste met elkaar kunnen praten als we het concreet maken, de casus, en dat uitwerken. Dus dat moeten we bij de samenlevingsvisie ook gaan doen. Ik weet niet zeker of we er ook een pub-quiz aan gaan wijden, u heeft vast van de fractie gehoord hoe leuk dat was, maar dat is wel de methode om met elkaar te voelen waar het over gaat. Dus dat gaat nog gebeuren. Ik hoop dat ik nu echt alle vragen heb gehad.

De voorzitter: Het gaat mij benieuwen of u de wethouder van de pub-quizen gaat worden binnenkort, maar ik concludeer in ieder geval dat voor deze uitgangspuntennotitie voor de samenlevingsvisie dat u allen uw inbreng heeft kunnen geven aan de college. N. en N. hartelijk dank voor jullie aanwezigheid bij dit besprekingspunt. Wij gaan elkaar in het voorjaar verder spreken over deze samenlevingsvisie. Daarmee sluit ik agendapunt 5 af.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen Regio Rotterdam

De voorzitter: Dat is een nieuwe gemeenschappelijke regeling, dus er worden u 2 zaken gevraagd. Allereerst of u het college toestemming verleent deze gemeenschappelijke regeling te starten. En ten tweede of u zich kunt vinden in de zienswijze. Het is de zienswijze van u als raad, wat we dan vinden van deze gemeenschappelijke regeling. Daarmee open ik de eerste termijn voor de commissie.

De heer Markus, CU: Ik vervang vanavond mijn zeer gewaardeerde collega Lieveke. Hij heeft mij wat geholpen met de tekst, want hij heeft zich in dit onderwerp helemaal verdiept. Hij heeft ook de webinar gevolgd, die vanuit de gemeente Rotterdam werd verzorgd. Die was bijzonder helpend. De achtergronden van de wijziging, de voors en tegens om beschermd wonen nu te gaan onderbrengen in de GR light werden daarin goed verduidelijkt. De CU ziet de voordelen om voor deze vorm van samenwerking tussen 7 gemeenten te kiezen. Het gezamenlijk verzorgen van accommodaties voor mensen die door psychische of psychosociale problemen niet geheel zelfstandig kunnen wonen, vinden we om een aantal redenen te verkiezen. Allereerst, we hadden al een mate van samenwerking en deze nieuwe opzet bouwt daarop voort. Hiermee vallen geen cliënten tussen wal en schip. Als tweede, de nieuwe systematiek van financiering zoals het woonplaatsbeginsel staat dat evenmin meer in de weg. Daarnaast worden ook de hoofddoelen benoemd, die kunnen wij helemaal ondersteunen. Het gaat om de doelen bevorderen van zelfredzaamheid en functioneren, voorkomen van verwaarlozing, voorkomen van overlast of gevaar voor cliënten en voor anderen. De trend om beschermd wonen te laten worden van beschermd thuis past hier helemaal in. Om deze combinatie van belangen zien we de voordelen van accommodatie in de gemeente waar de cliënt vandaan komt, maar dit moet niet ten koste gaan van het zich thuis voelen. Op dit punt is de zienswijze, misschien lezen we hem verkeerd, wat stevig want daar wordt nu gesproken van het: of niet noodgedwongen in een andere gemeente. Het woord noodgedwongen suggereert dat beschermd wonen in een andere gemeente nooit mogelijk is. Natuurlijk vinden wij het belangrijk, dat je dit in je eigen gemeente moet organiseren, maar dat mag niet ten koste gaan van de thuisbeleving van een cliënt. Ik denk dat we daar wat soepeler mee om moeten gaan. Dat woord noodgedwongen suggereert dat bij een mindere keus hij toch in de gemeente blijft, terwijl ergens anders wellicht een betere keus kan zijn. Dus graag een reactie van andere partijen hierop. Samenvattend vinden we het goed dat er aan de prijsopgave wordt vastgehouden en dat tegelijkertijd de voordelen van de regionale samenwerking benut worden. Dat laatste is overigens wettelijk verplicht. De gekozen opzet van de GR light doet recht aan de wettelijke eisen en legt veel meer dan voorheen de eindverantwoordelijkheid bij de gemeente, zoals de eigenstandige begroting. We kunnen daar van harte mee instemmen. Wat betreft de zienswijze, daar ben ik op ingegaan, dat we moeite hebben met het woord noodgedwongen. Tot slot nog even een vraag aan andere partijen. Voor alle GR'en hebben wij natuurlijk raadsrapporteurs, dus ik ben even benieuwd hoe andere partijen hier tegenaan kijken, of we voor deze GR ook een raadsrapporteur willen benoemen. Dat was het, dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Soms word je door het rijk of de VNG gedwongen samen te werken, las ik in het raadsvoorstel. Maar goed om te weten dat we dit al doen. Al geruime tijd werken we samen met 6 andere gemeenten aan beschermd wonen binnen onze regio en deze samenwerking loopt goed en is altijd goed verlopen. Het is daarom volgens onze fractie logisch om deze samenwerking voort te zetten. Als zelfstandige gemeente beschermd wonen uitvoeren is niet mogelijk en ook niet gewenst. We gaan dit dus doen met 6 andere gemeenten in een gemeenschappelijke regeling. Een gemeenschappelijke regeling, die eigenlijk pas hoeft in te gaan op 1 januari 2024, maar waarom wachten als dat niet nodig is? De samenwerking is goed en ik zou dus zeggen: doorpakken maar. We borgen daarmee de kwaliteit van beschermd wonen en het is beter om een beetje voor de muziek uit te lopen dan er achteraan. Wat ik verder las, we hebben in Lansingerland te maken met een relatief klein aantal inwoners dat beschermd woont. Maar ik zou om wat meer gevoel te krijgen bij dit onderwerp graag weten hoeveel een relatief kleine hoeveelheid is en over hoeveel beschermd wonen plaatsen wij beschikken in onze gemeente. Tevens wil ik graag weten, ook voort komend uit de zienswijze: hoe zit het met de doorstroomwoningen. Graag hoor ik dit van de wethouder. Voor zover even de eerste termijn.

De heer Kampinga, VVD: We hebben hier natuurlijk vorig jaar al een webinar over gehad in mei, met Ester, die heel open vertelde hoe het allemaal gegaan was, heel interessant. We hebben eind vorig jaar in december een commissie- en raadsvergadering gehad, toen is dat toenmalige voorstel aangenomen als hamerstuk trouwens. Je kunt er een hele hoop dingen van zeggen, als ik me niet vergis van de vorige sessie, dat er in Bleiswijk bij mevrouw Bouman in de buurt 6 woningen zijn met 13 plekken, maar misschien is het inmiddels veranderd, maar dat heb ik van december onthouden. Die zienswijze vinden wij heel belangrijk. Waarom? De gemeenschappelijke regeling werd toen aangekondigd, die ligt er nu dan. Dan is het van belang: heb je daar nog op- of aanmerkingen bij als raad? Wij denken dat de griffier

schrijft over wat wij toen al aangaven, je moet in Lansingerland ook plekken hebben waar mensen beschermd kunnen wonen en als ze eruit gaan, dat ze dan ook weer een woning kunnen krijgen, een sociale woning vaak, om naartoe te gaan. Twee dingen. Als je erin zit en als je er weer uit gaat. Belangrijk. Dat staat hierin genoemd. Ik lees persoonlijk dat woordje noodgedwongen dan ook in positieve zin, dat je wilt voorkomen dat iemand noodgedwongen, tegen zijn wil eigenlijk, hij wil liever in Lansingerland blijven, of zij, maar dat kan dan niet omdat er geen woningen zouden zijn. Dus een pleidooi voor voldoende plekken waar mensen beschermd kunnen wonen. Misschien even als afronding. Ik weet niet of u ook vandaag het AD gelezen heeft. Er staat een mooi artikel in over Tommy, dat gaat over beschermd wonen in Rotterdam. Iemand die 13 jaar in zo'n beschermd wonen situatie heeft gewoond. Alleen, dan krijg je het merkwaardige feit dat men dan gewoon vast stelt: die heb jij niet meer nodig. En dan gaan ze voor iemand een woning zoeken, waar hij naartoe kan, maar die buurt sprak hem niet aan. Dus nu woont hij in een bushokje en 's avonds slaapt hij op de bank van vrienden. Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Het werd al aangehaald, in december 2021 is er ruimschoots stil gestaan bij het regionaal beleidsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Boven die regeling is (...) mensen met een psychische dan wel psychosociale beperking, om die toch te begeleiden naar terugkeer in de maatschappij. Plaatsing in Lansingerland, even voor de helderheid, tegenover mij zijn 14 woningen, wooneenheden. Er is in december gemeld, dat er momenteel 19 plekken zijn van de totaal 44, die we moeten gaan realiseren. Dus de vraagstelling is voor mij: waar gaat dat komen? We hebben nu een gemeenschappelijke regeling, waarvan ik gelezen heb dat het een lichte gemeenschappelijke regeling centrum is. Het is dus anders dan een gewone gemeenschappelijke regeling, het is geen rechtspersoon, er zijn geen bevoegdheden, er is geen personeel, er is geen eigen begroting, er zijn geen middelen, jaarrekening en er is geen bestuur. Met andere woorden, er is wel een centrumgemeente Rotterdam. De financiën gaan dus keurig naar de centrumgemeente Rotterdam en die regelt het e.e.a. Keurig, zoals het ook al in het beleidsplan staat. Het was de bedoeling dat dat in Q1 al gerealiseerd zou worden, de gemeenschappelijke regeling, het is nu Q4 maar prima, het is nu geregeld. Wel een probleem is de financiën. Ik heb begrepen dat voor 2023 het e.e.a. geregeld is, maar 2024, dan komt er nog een verdeelmodel. Ik hoop dat als er omstandigheden zijn dat we daar toch problemen mee zouden kunnen gaan krijgen, dat wij dat op tijd horen van de wethouder. Nog wel even over de financiën, het is vorig jaar ook gezegd in december, 10% van de som blijft voor de gemeente Lansingerland. Ik hoorde de wethouder toen zeggen: ja, daar gaan we leuke ontmoetingsplekken van maken. Het is nu eind van het jaar en ik ben benieuwd of er al tot realisatie van ontmoetingsplekken is overgegaan en of dat binnen de centen past, die daarvoor beschikbaar zijn. Dan de zienswijze, ik kom zo terug op de vragen van de fracties. De zienswijze, daarin wordt duidelijk gezegd in de laatste zinsnede: we vragen het college om rekening te houden met het realiseren van voldoende plekken waarin bewoners beschermd kunnen wonen, maar ook voldoende woningen. Het is net ook al naar voren gebracht. Een loffelijk streven, absoluut. Maar dan zou ik toch, ik vraag het gelijk maar aan de collega's: hoe zit het dan met de communicatie naar omwonenden als er ergens een locatie gevonden wordt, waar wij dan het resterende aantal personen van die 44 plekken, die wij zouden moeten gaan vullen, als dat gerealiseerd gaat worden? Met andere woorden: ik zou toch graag opgenomen zien dat de communicatie naar omwonenden toch wel in deze brief meegenomen gaat worden, daar ik dat toch zeer van belang vind. Ik kan u melden, even een herhaling van december vorig jaar. Pameijer heeft nu de begeleiding van deze mensen met een beperking, die tegenover mij wonen. Prima. Alleen, wij hebben nooit begrepen en nooit gehoord dat er een overgang was van de ene stichting naar Pameijer. Ik heb wel begrepen, zij hebben telefonisch contact met mij opgenomen, want ik had gevraagd: is het misschien mogelijk om contact te hebben met jullie zo regelmatig, ik heb een keer een telefoontje gehad en dat moet nog steeds plaats vinden, dus ik ben nog steeds in stille afwachting. Maar zeker als je een nieuwe groep gaat vestigen waar in Lansingerland, dan zeg ik: communicatie, regel dat heel goed, zodat de omgeving, als die er is, erbij betrokken wordt. Dan mis ik wel in de brief van de raad aan het college de sturingsinformatie. Dat wil ik toch wel even mee geven. We hebben daar vorig jaar ook om gevraagd: instroom, doorstroom, uitstroom. We hebben gelukkig in januari de nodige cijfers over gehad. In de regeling staat dat dat nu twee keer per jaar gaat gebeuren. Ik ben in stille afwachting of dat ook gaat gebeuren. Met andere woorden: ik zou het graag opgenomen zien in de brief, dus dat er voldaan gaat worden aan de vraagstelling bij deze. Het gaat over communicatie, het gaat over sturingsinformatie, het gaat over de zienswijze t.a.v. de woningen. Wij kunnen ons vinden, zoals het er nu staat, in de gemeenschappelijke regeling, maar het gaat natuurlijk ook nog om een stukje uitvoering. Dank u wel.

De heer Azzouzi, PvdA: Ik zal me beperken tot het oprichten van de gemeenschappelijke regeling en de gevolgen daarvan. We danken het college en de organisatie voor de stukken. De PvdA vindt deze GR een passende samenwerkingsvorm. In die zin kunnen wij instemmen met de stukken. Echter, we hebben een aantal vragen. In de zienswijze lezen we dat we ons college oproepen om voldoende woningen te realiseren voor deze doelgroep en ook meer woningen in het algemeen ten behoeve van uitstroom. Vraag aan de wethouder: wat is de stand van zaken rondom het realiseren van deze woningen? Hoe verloopt de

afstemming met de wethouder wonen hierover? Gelet op de te verwachten tekorten in 2030: hoe is de solidariteit binnen deze gemeenschappelijke regeling geregeld? Stel dat de gemeente Rotterdam deze taken niet meer voor ons wilt uitvoeren, heeft het college nagedacht over andere samenwerkingsvormen om de continuïteit te borgen? Kan de wethouder hier iets over zeggen? Richting de CU, we vinden dat het woord noodgedwongen de lading dekt, dus we hebben geen moeite om dat te laten staan in de zienswijze. Raadsrapporteur, we zijn voorstander van een raadsrapporteur, maar ik weet niet of dat met deze lichte vorm nodig is. Het college kan ons daarover informeren. Het CDA, communicatie: dat is altijd goed, maar het mag geen obstakel zijn om toch mensen te huisvesten. Dank u wel.

Mevrouw Heijblom, D66: Wij kunnen er eigenlijk kort over zijn, wij vinden beide stukken prima en we kunnen er akkoord mee gaan. Dus ik houd het even bij de vragen van de collega's. CU had het over een raadsrapporteur. Dat vind ik eigenlijk wel een goed idee, daar zijn we het wel mee eens, want het zijn belangrijke afspraken die we maken, dat moeten we goed kunnen volgen. Een raadsrapporteur, ik denk dat dat er wel bij past, dat het dat wel waard is. M.b.t. het noodgedwongen, ook daar ben ik het eigenlijk wel eens met de CU. Noodgedwongen, dan lijkt het alsof je het alleen maar binnen je eigen gemeente wilt zoeken. Heel vaak is dat de beste oplossing, maar vooral voor schaars specialistische zorg, dat heb je niet altijd in je eigen gemeente voor deze doelgroep. Er zijn voorbeelden te bedenken dat het toch heel prettig is, dat je wel die zorg krijgt als dat eventueel in een aangrenzende gemeente is of dichtbij. Noodgedwongen, zoals het hier in het stuk staat, is wel heel erg zwaar. We moeten er inderdaad wel even over nadenken of we dat zo willen. M.b.t. de omwonenden, wat mevrouw Bouman opperde, ja, natuurlijk, belangrijk, de communicatie. Ik sluit me aan bij de PvdA, belangrijk om te communiceren, maar het mag geen bottleneck vormen voor de bestemming van zo'n pand en de bewoners die daar gaan wonen.

De heer Duivesteijn, L3B: Het is goed dat beschermd wonen er is voor onze inwoners die door psychische of psychosociale problemen tijdelijk niet meer zelfstandig kunnen wonen. Wij vinden dan ook dat er meer woningen in Lansingerland zouden moeten zijn, laat dat helder zijn. Dat ligt echter niet voor. Wat wel voor ligt is de huidige samenwerking in een gemeenschappelijke regeling vast leggen en een zienswijze aan te bieden aan het college. Daarbij vinden we 3 dingen belangrijk als L3B. Ten eerste. Als L3B kijken we altijd kritisch naar de resultaten en het functioneren van gemeenschappelijke regelingen. In dit geval werkt Lansingerland al jaren goed samen met de andere regiogemeenten. We kunnen dan ook wel zeggen dat deze samenwerking goed functioneert. Veel keuze is er echter niet voor ons, deze samenwerking is straks wettelijk verplicht. Desondanks blijven we nog steeds beslissingsbevoegd, want het gaat om een lichte GR. Dat doet ons deugd, we kunnen dus maximaal kritisch blijven kijken naar de resultaten en het functioneren van de GR. Hierbij wil ik gelijk reageren op de raadsrapporteur. Wij denken niet dat dat noodzakelijk is, omdat het een lichte GR is en dat er dus veel controle van college en raad is. Als iemand zich daar vrijwillig voor aanmeldt, prima. Ons tweede punt. L3B vindt het zeer belangrijk, dat er in de praktijk geen wijzigingen zullen zijn voor de groep mensen die gebruik maken van beschermd wonen. Voor deze kwetsbare groep mensen is continuïteit en veiligheid van het grootste belang en daarin zal dus niets veranderen. Het derde punt. L3B hecht veel waarde aan de adviezen van de adviesraad. Als we het goed begrijpen is onze adviesraad niet om advies gevraagd, omdat het geen nieuw beleid betreft, maar wel ingelicht over de voorgenomen regeling. Er is ook geen ongevraagd advies uitgebracht over dit voornemen tot de gemeenschappelijke regeling. Vraag aan de wethouder: kan de wethouder aangeven of de adviesraad dit voornemen van de GR ter kennisgeving heeft aangenomen of nog met een reactie of ongevraagd advies gaat komen. Dan hadden we nog een antwoord op de vraag van de CU over de zienswijze, of het woordje noodgedwongen negatief is. Wij hadden het niet zo negatief gelezen, maar we horen graag hoe de wethouder hier naar kijkt en of ze ermee aan de slag kan hoe de zienswijze nu voor ligt. Of het als hamerstuk naar de raad kan, daarvoor wachten we even de beantwoording van de wethouder af. Dank u wel.

Mevrouw Gabin, GL: Veel zaken zijn al benoemd door de fracties, dus voor mij blijft er weinig over. Wat ons betreft is dit inderdaad een lichte gemeenschappelijke regeling, daarmee blijven de individuele gemeenten beslissingsbevoegd bij keuzes rondom beschermd wonen. Het is niet geheel duidelijk om welke keuzes dit gaat. Kan de wethouder dit verduidelijken? De heer Markus vroeg of wij het eens waren met het inschakelen van een raadsrapporteur. Het antwoord is: ja, het is in lijn met de andere gemeenschappelijke regelingen, dus wij kunnen daarmee instemmen.

Beantwoording college

Wethouder Crossen: Dank aan de commissie voor de reactie op deze stukken. Het was een heel pakket om door te nemen, dus dat waarderen we zeker, zodat we daar met elkaar over kunnen praten. U constateerde terecht dat er niet heel veel nieuws in stond, omdat het beleid vorig jaar is vastgesteld, maar we maken nu wel een stapje richting de GR. U heeft ook gelezen, dat het even puzzelen was hoe

we dat precies moesten aan bieden, want er zijn ook gemeenten die het in 2 stapjes doen, eerst de zienswijze vragen en daarna de GR aan de raad aanbieden. We hebben in overleg met de griffie voor deze gekozen, dus we gaan even kijken hoe dit allemaal loopt. Ik vind het wel een mooie manier, dat het college de raad wat meegeeft, naar het AB, om daar in te brengen. Uiteindelijk zullen toch alle gemeenten ermee moeten instemmen. Dat wilde ik nog even over de achtergrond van de nieuwe manier gemeenschappelijke regeling vertellen. Ik ga naar de verschillende woordvoeringen. Een aantal opmerkingen over uw zienswijze, het is uw zienswijze, maar u vraagt ook commentaar van het college daar op, dus dat zal ik geven, maar ik laat het wel uiteraard verder bij de raad of u in die zienswijze nog wat aan wilt passen. Dat kan, want hij is van u. Het woord noodgedwongen, ja, ik hoor de CU dat zeggen en denk: zo kan je dat ook lezen. Is het negatief, het is maar hoe je het wilt lezen. Er wordt altijd gekeken voor iemand wat de best passende locatie is. Het zou kunnen in mijn beleving, dat een inwoner van Lansingerland soms beter uit is in een andere gemeente. Daar hoeft ik helemaal niets aan toe te voegen. Dan klinkt dat noodgedwongen misschien iets te zwaar, dus ik laat het graag verder aan u, hoe u dat weegt. Waar je dan vandaan komt, dat maakt verder niet zoveel uit. Het aantal plekken, daar werd ook nog naar geïnformeerd. Er werden al verschillende antwoorden gegeven, dat is mooi. Op dit moment hebben wij 23 inwoners, 23 plekken beschikbaar in Bleiswijk uiteraard. Maar wij hebben via het verdeelmodel, waar nog geen geld aan vast zit, 44 plekken naar ons toe gekregen. Dat is niet helemaal definitief. Op dit moment wordt eraan gedacht om in Wilderszijde, in de nieuwbouw, samen met 3B Wonen daaraan te gaan werken. Communicatie, mevrouw Bouman, terecht, dat is heel erg belangrijk. Dan is het waarschijnlijk toch het meest handig om het in de nieuwbouw tegelijk mee te nemen, want dan zit het er. Ik hoop dat u ook de ervaring heeft, dat juist bij beschermd door de begeleiding het voor de buurt heel hanteerbaar is. Want je zult maar in een sociale huurwoningcomplex wonen en er zit iemand met grote psychische problemen, die daar zonder begeleiding zit. Ik weet van de corporaties dat dat heel wat lastiger is. Dus ik ben altijd heel blij met deze vorm van begeleid wonen. Dus wij kijken naar die 44 plekken. Daar komt Wilderszijde om de hoek kijken, waar we actief bezig zijn. Daar komt ook de 10% van mevrouw Bouman, inderdaad, die is voor ontmoetingsruimte. Die is pas in 2024 beschikbaar, maar dat zou mooi mee kunnen liften op zo'n locatie Wilderszijde. De ervaring leert dat juist een ontmoetingsruimte iets is wat nergens uit betaald kan worden en ook de corporatie niet onmiddellijk kan financieren. U vroeg ook naar de sturingsinfo, twee keer per jaar. Die neem ik even mee terug. Wij krijgen binnen de gemeenschappelijke regeling al die informatie en die informatie is ook voor u beschikbaar. Even kijken hoe we dat dan hanteerbaar richting de raad door sturen. Maar mogelijk kan de raadsrapporteur, dat is aan u, daar een rol in spelen. De heer Azzouzi, dank voor uw reactie op de stukken. Het ging over de vraag of de raadsrapporteur nodig is. U had ook nog een vraag: als Rotterdam het niet meer wil doen. Ja, eigenlijk ga ik daar helemaal niet van uit. Het loopt al jaren heel goed vanuit Rotterdam. De gemeente Rotterdam stelt het juist heel erg op prijs, dat in de regio die plekken beschikbaar zijn voor beschermd. Zij hebben de daklozenopvang. Hoe fijn is het voor daklozen als zij kunnen doorstromen naar zo'n plek, daar is echt heel veel behoefte aan, want je zult maar in de daklozenopvang zitten. Dat is vanuit Rotterdam een heel belangrijke drijfveer om dit als centrumgemeente te blijven doen. Mooie opmerkingen van u over de lichte vorm van gemeenschappelijke regeling, dat spreekt mij ook heel erg aan, dat je lokaal die invloed blijft houden. Mevrouw Heijblom had het met name over de zienswijze, ik laat het bij de raad of u ook communicatie daarin op wilt nemen. Meneer Duivesteijn, de adviesraad sociaal domein, terecht, vorig jaar hebben we punten gekregen om op te letten. Op dit moment zijn zij ingelicht, maar ik zou even hulplijnen moeten zoeken, dat weet ik eigenlijk niet meer zeker. Zij schudt nee, maar ik laat het even. We hebben regelmatig overleg met de adviesraad sociaal domein, ik zal uw punten daarin meenemen. De heer Duivesteijn: In de stukken staat dat de adviesraad sociaal domein is geïnformeerd over de concept GR middels een regionaal webinar van alle adviesraden in juni 2020. Ik vraag me af of daar een terugkoppeling op gekomen is. Wethouder Crossen: U heeft de stukken goed gelezen, dank u wel voor deze aanvulling. Wij hebben vanuit de adviesraad op dit moment geen reactie, maar dat kan altijd achteraf nog komen. Tot slot heeft mevrouw Gabin nog de vraag: welke keuzes kan je als gemeente nou maken? Waar je de nieuwe plekken voor beschermd wonen gaat realiseren. Dat zal je altijd doen in nieuwbouw in overleg met je woningbouwcorporatie. Maar je hebt ook zorgaanbieders, waar we mee te maken hebben, die dat zelf willen bouwen. Vanuit onze gedachte is een corporatie een heel belangrijke keuze om de woonvorm neer te zetten en de zorgaanbieder de zorg te laten bieden. Want stel dat je over 10 jaar de zorg weer wat anders hebt, dan is het gewoon handig als de corporatie dit in bezit heeft, want het is een woonvorm die altijd bruikbaar is. Ik denk dat ik daarmee uw vraag beantwoord heb. Dat was het.

De voorzitter: Voordat ik de tweede termijn open een tweetal verduidelijkingen van mijn zijde. Ik hoor de wethouder duidelijk zeggen: de zienswijze is van u. Concreet is de zienswijze een raadsvoorstel op de raadsvergadering over 2 weken en daar kunt u op amenderen t.z.t. tenzij de wethouder toezegt deze nog te wijzigen, maar daar moet u dan wel expliciet om vragen. Een tweede punt dat ik wilde verduidelijken voor u, mocht u in meerderheid een raadsrapporteur willen aanstellen voor deze gemeenschappelijke

regeling, als u het daarover eens bent, dan zijn de griffier en ik zeker bereid het presidium daar een voorstel toe te doen. Let wel op, dat kan pas wanneer de gemeenschappelijke regeling daadwerkelijk is opgericht. Tot die tijd kunnen we geen raadsrapporteur vaststellen. Met die algemene verduidelijkingen van mijn zijde open ik de tweede termijn.

Tweede termijn

De heer Markus, CU: Wat betreft aanpassen van de zienswijze, de heer Duivesteijn en ik hebben daar ervaring mee. Nu werp ik me niet op om het aan te passen, maar volgens mij moet de raad het zelf aanpassen en niet de wethouder, niet het college, als er opmerkingen zijn waarop het aangepast moet worden. Wij stellen een opmerking voor om het woordje noodgedwongen, ik gaf er al een andere uitleg aan, maar met de uitleg van de wethouder kunnen we er zeker mee leven. Nogmaals, het is precies wat de wethouder aanstipt, uiteindelijk wil je het beste voor degene die in een beschermd wonen plek moet zitten. Of dat nou hier of ergens anders is, als dat beter is, daar gaat het om. Op dat punt hoeft het wat ons betreft niet aangepast te worden. Dan even over het communicatieverhaal, dat mevrouw Bouman aanhaalt. Dat staat in principe ook in de woonvisie, waar beschermd wonen een onderdeel van is, maar er vloeit geen bloed uit om het hieraan toe te voegen. Dus als mevrouw Bouman het op zich neemt om de zienswijze op dit punt aan te passen, ja, zo ging het de vorige keer ook bij de heer Duivesteijn en mij, dus ik ga dat ook op die manier regelen, dan is het prima om dat op die manier te doen. Dan is de zienswijze wat ons betreft een hamerstuk, het hele stuk ook. Kort nog over de raadsrapporteur. Er is gezegd: het is een GR light, is het allemaal nodig? Ja, wij denken dat het juist nodig is. Het is een nieuwe manier van werken en ik denk dat het goed is om zeker aan het begin daar een raadsrapporteur voor aan te stellen om te kijken of het echt brengt wat we met elkaar voor ogen hadden. Als we op een gegeven moment zien, dat het prima loopt, dan kunnen we het afschalen. Nogmaals, wat ons betreft komt er een raadsrapporteur, dus als de voorzitter en de griffier daar een voorstel voor doen richting presidium, dan zullen wij dat van harte steunen. De voorzitter: Ik verwacht u dan tegen te komen in het presidium.

De heer Kampinga, VVD: We hebben allemaal in herinnering het tijdelijke kwartje van Kok, maar dat even terzijde. Even iets heel anders. Misschien speelt mijn herinnering mij parten, maar ik heb een ander beeld bij een raadsrapporteur. We hebben dat op een gegeven ogenblik ingesteld op verzoek van Jurjen, in elk geval een goed idee, maar hoort dat dan ook bij deze vorm van gemeenschappelijke regeling? Mijn gevoel zegt van niet. Als het heel goed kan, dan leggen wij ons erbij neer.

De heer Alsemgeest, WIJ: Dank aan de wethouder voor het beantwoorden van de vragen. Twee dingen die heel erg naar boven komen. Dat noodgedwongen, dat lezen wij ook op een bepaalde manier en ik denk dat mevrouw Heijblom er een heel goede uitleg over gaf, dat het met zulke specifieke gezondheidszaken niet altijd precies binnen je eigen gemeente past. Dat brengt aan de andere kant heel veel kosten met zich mee. Dat we moeten proberen het met elkaar wel binnen onze gemeente te regelen, dat moge duidelijk zijn. Ik denk dat de wethouder daar ook mee bezig is en dat het wel goed gaat komen. Dan nog even de raadsrapporteur. Wij zitten er niet zo heel erg om verlegen, om daar nou een raadsrapporteur achter te zetten. Het bestuur, de bestuurlijke zaken zijn door de wethouders van de gemeenten goed geregeld, denk ik. Ambtelijk wordt er ook aan gewerkt. Of wij daar nou nog bij moeten gaan zitten, dat lijkt me niet helemaal een goede zaak. Is wel even mijn vraag: wij zouden dit als hamerstuk naar de raad willen doen, allebei de zienswijzen en het stuk. Maar de raadsrapporteur, zit dat dan nog in de weg of kunnen we dat later beslissen? Dat is even mijn vraag. Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Allereerst dank aan de wethouder voor de beantwoording. Ik was nog een antwoord schuldig aan de heer Markus, dat zag ik toen ik klaar was, ik dacht: oh wacht, ik vergeet iemand. Het woord noodgedwongen, ik denk dat het helder is, dat er gewoon gekeken gaat worden naar de meest optimale plaats voor degene die begeleid moet worden. Of dat nou in Lansingerland is of in één van de andere 6 gemeenten, prima, die toelichting is voor mij wel helder. De raadsrapporteur, ik heb al gezegd: het is een lichte gemeenschappelijke regeling. Wij hebben vorig jaar al de nodige toelichting gekregen van de wethouder. Voor ons hoeft het niet zozeer. We worden optimaal bediend door de wethouder. Ik heb nog gevraagd naar de monitoring en de terugkoppeling. Ik ga ervan uit, dat dat ook goed gaat, dus dan denk ik: zo'n raadsrapporteur moet ook naar vergaderingen. In de stukken staat hoe vaak dat dan is, dan denk ik: laten we uitkijken, laten we efficiënt met onze tijd omgaan, dus voor ons hoeft het niet. De communicatie, ik hamer daar toch wel een beetje op, want dat is toch wel een punt waar altijd wel zorg over is. Als u het daarmee eens bent, wil ik me daar wel over buigen, om daar met een amendement te komen. Ik hoop dat u dat allemaal kunt ondersteunen. Ik zal dat opnemen met de griffie, om dat naar voren te brengen. Dat is mijn voorstel in deze. Dank aan mevrouw Cnossen voor de toelichting op al deze items. Ik ben zeer benieuwd naar de ontwikkelingen in deze. Wilderszijde is een mogelijkheid voor de corporatie om daar wat te gaan doen, maar misschien kunnen ze in de loop van de tijd ergens nog meer woningen beschikbaar krijgen. De heer Duivesteijn: Even ter verduidelijking. Het

amendement, waar heeft dat betrekking op? Ik miste dat door het koffiemoment. Mevrouw Bouman: Communicatie is een ongelooflijk belangrijk item, daar hamer ik op. Dat zou ik in deze zienswijze nader opgenomen willen zien.

De heer Azzouzi, PvdA: Ik wil de wethouder bedanken voor de vragen. Echter, ik heb nog 2 vragen staan die nog niet beantwoord zijn. Ik had gevraagd naar de stand van zaken m.b.t. het realiseren de woningen en de afstemming met de wethouder wonen. Daarnaast had ik ook een vraag over de solidariteit, is dat geregeld binnen deze gemeenschappelijke regeling, gelet op de te verwachten tekorten in 2030? Dat waren de vragen. Wat ons betreft een hamerstuk als het amendement van het CDA niet komt. De rest van de vragen had ik beantwoord in mijn eerste termijn. Dank u wel.

De heer Duivesteijn, L3B: Bedankt voor de beantwoording vanuit de wethouder. Voor ons telde in de eerste termijn of er een advies komt van de adviesraad. Bij het ontbreken van het voornemen van advies of ongevraagd advies vanuit de adviesraad vinden wij de voorgenomen beslissing t.a.v. de GR een hamerstuk. Ten aanzien van de zienswijze: daar kunnen wij ons in vinden. Nu de heer Markus heeft besloten niet nogmaals het team Duivesteijn/Markus nieuw leven in te blazen, kunnen wij het als hamerstuk bestempelen, maar we zien graag het amendement van het CDA tegemoet. Daar wil ik het bij laten.

Mevrouw Heijblom, D66: Wat ons betreft ook hamerstukken, ook met de uitleg van de wethouder. Het punt uit de zienswijze, dat noodgedwongen, daar kunnen wij ook mee leven, dus dat hoeft niet te worden aangepast. M.b.t. die raadsrapporteur, weet je, ik heb zoiets, alles wat naar GGZ, geestelijke nood en dergelijke, wij maken ons daar wel druk om, dat vinden wij wel een heel belangrijk aandachtspunt. Ik geloof echt wel, dat we dat met deze regeling goed regelen, maar het is samen met een grote stad, de problematiek groeit ook, dus dat vind ik allemaal wel redenen om er wel iets dichter op te zitten vanuit de raad. Maar ik snap ook, dat het arbeidsintensief is, dat begrijp ik. Het kan op een iets later moment, we moeten het nog wel even overwegen.

De voorzitter: Dan heb ik nog 2 verduidelijkende punten. Hamerstukken, het is één raadsbesluit, dus mocht u één van de 2 daadwerkelijk niet kunnen besluiten, dan dient u dat punt uit het raadsbesluit te amenderen. Maar het is één raadsbesluit, dus het blijft een hamerstuk. Ten tweede, over die raadsrapporteur, wilde ik u in ieder geval vast melden dat in juni het presidium en het algemeen bestuur zich buigen over de nota verbonden partijen, daarin worden de raadsrapporteurs feitelijk ook genoemd. Gelet op de discussie in deze commissie zullen de commissievoorzitter en ik geen algemeen advies uitbrengen om een raadsrapporteur toe te voegen, maar dat is het moment waarop u op inhoud de discussie kunt voeren. Ik ga er voorzichtig vanuit, dat tegen die tijd deze gemeenschappelijke regeling bestaat, dus dan kunt u het ook daadwerkelijk besluiten.

Beantwoording college

Wethouder Cnossen: Excuus, meneer Azzouzi, u had inderdaad 2 vragen gesteld, die ik even over het hoofd zag. De stand van zaken woningen en het overleg met de wethouder wonen, ja, wij zitten dicht bij elkaar, maar de woonvisie bindt ons natuurlijk allemaal, u als raad, wij als college, om dit op te pakken, dus dat loopt zeker goed. De stand van zaken is dat we nu die 23 plekken hebben en dat we in de regio ons nu op 44 plekken hebben ingeschreven. We nemen ons echt voor om extra plekken te realiseren, maar dit is dit moment, het kan best dat dat komende jaren weer verandert, maar dat is onze inzet. De heer Azzouzi: Mijn insteek is: is dat voldoende voor nu, voor de behoefte van nu? Wethouder Cnossen: Dat is een vraag waar heel veel achter zit, want in het regionale overleg hebben we het natuurlijk ook over wachtlijsten, die zijn er gewoon. Niet iedereen kan onmiddellijk geplaatst worden. Is het voldoende? Is het voldoende voor Lansingerland? Dat is een heel moeilijke afweging, maar op dit moment is het wat we hebben. We hebben een zorgaanbieder, die deze plaatsen voor ons realiseert. Ook binnen de gemeenschappelijke regeling blijven we daarvan afhankelijk. Die zorgaanbieders komen via een aanbesteding naar voren, daar zijn we wel van afhankelijk. Is het voldoende? Ik denk dat het antwoord bijna altijd nee is, want je zou juist heel veel van deze plekken willen hebben, maar dat is wensdenken. We gaan zeker doen wat we in de regio afspreken, om daar naar toe te groeien. Die solidariteit over de tekorten in 2030, dat is nog een eind weg, maar wat we m.b.t. beschermd wonen met elkaar afspreken is dat we de tekorten volgens het verdeelmodel met elkaar verdelen en ook het overschot. Daarin zijn we dus solidair als gemeenten in deze regeling. Dank.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind gekomen van deze tweede termijn van het college. E.e.a. gehoord hebbend zal dit agendapunt verhuizen naar de gemeenteraadsvergadering van 24 november als bespreekpunt in afwachting van een amendement van het CDA inzake de zienswijze. De heer Markus: Ik zoek een pragmatische oplossing. Ik vind een amendement prima, maar de vorige keer hebben we de

zienswijze gewoon even afgestemd en aangepast bij de griffie en had verder niemand er moeite mee. Dat bespaart wellicht een amendement. Dat geef ik even ter overweging mee, dan kan de zienswijze gewoon aangepast worden. Volgens mij had niemand er moeite mee, dat gaat wellicht dan wat sneller. De voorzitter: Ik heb daar een simpel antwoord op: dat is zeker mogelijk, maar dat beslist de raad dan zelf bij het vaststellen van de agenda van die raadsvergadering, of de raad kan instemmen met de gewijzigde zienswijze. Dus daar kunt u op dit moment niet over beslissen. Op dit moment kunnen we enkel beslissen: kan het agendapunt als hamerstuk naar de raad of niet. E.e.a. gehoord hebbend, concludeer ik dat het een besprekspunt zal worden op die raadsvergadering, tenzij u inderdaad op dat moment bij meerderheid beslist akkoord te zijn met de wijziging in de zienswijze. Daarmee sluiten we agendapunt 6.a af.

6.b Verordening Sociaal Domein 2022

De voorzitter: De verordening 2022 staat op de agenda als punt 6.b, omdat het voorstel van het college is deze met terugwerkende kracht aan te passen per 1 januari van dit jaar. De wijzigingen waarover we spreken zijn o.a. hoofdstuk 4 en 6. U wordt gevraagd of u daarmee kunt instemmen, maar dat is dus met terugwerkende kracht.

De heer Erwich, L3B: Om verwarring te voorkomen dacht ik: we zegen even dat op 25 november 2021 de raad al over deze verordening sociaal domein heeft beslist. Door de aanbestedingsprocedure, die is afgerond, zijn er nu wat nieuwe werk- en re-integratievoorzieningen ingekocht en deze worden ook al sinds 1 april 2022 gebruikt. Dus de wijzigingen in de verordening zijn geen ingrijpende wijzigingen en niet in het nadeel van de inwoners. Bovendien wordt er al gewerkt volgens de nieuwe regeling, is er al een nieuw team met de implementatie en de regelingen bezig, zodat er 1 januari ook mee begonnen kan worden. Dus we stellen hierbij eigenlijk de wijzigingen vast met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022. We zijn blij met het initiatief om niet langer te wachten op het advies van de ASD tot ze weer op volle sterkte zijn, maar aan de slag zijn gegaan zoals we nu gaan. Wel zijn we benieuwd of er nog een advies komt van de ASD. We maken ons eigenlijk ook een beetje zorgen over de voortgang van de ASD. Misschien kan de wethouder daar ook iets over zeggen. We hebben nog een opmerking. Het sociaal domein is één van de grootste domeinen en ook een grote kostenpost. Ondanks de grote inzet bereiken ons toch wel signalen dat de resultaten niet altijd in lijn lopen met het beleid, dat we voor ogen hebben: lange wachttijden, slechte leveringen, soms wachttijden van 9 maanden, onzorgvuldige en onvolledige leveringen, waarbij we nog willen benadrukken dat dit vooral komt vanuit de inwoners, die de weg naar de politiek weten te vinden. Onze zorg ligt dan ook bij de mensen, die dezelfde ervaringen hebben maar die niet bij ons bekend zijn. Een vraag aan de wethouder: worden de resultaten van onze toeleveranciers ook gemeten? Hoe worden deze resultaten bekeken en besproken? Om de hoeveel tijd is er een evaluatie met de leveranciers? Wat vinden we daarvan terug? Hoe bereiken en hoeveel klachten bereiken de gemeente over de uitvoering, de wachttijden enzovoorts? Wordt er bijvoorbeeld middels een email weleens een terugkoppeling gevraagd? Er zijn van die bedrijven tegenwoordig die dan een mooie email sturen: wat fijn dat je dat product bij ons hebt gekocht, het is inmiddels afgeleverd, als je vragen of opmerkingen hebt blablabla. Dat kan er misschien weleens een keer van komen, dat we ook die mensen kunnen bereiken die we nu niet bereiken. Voor zover mijn vragen. De voorzitter: Het zijn vrij veel technische vragen, die wellicht niet door de wethouder behandeld kunnen worden, maar dat gaan we zo meteen horen.

Mevrouw Verhoef, PvdA: We hebben inderdaad hier eerder over gesproken, maar we hebben toch nog wel een aantal punten op te merken. Niet veel. De verordening sociaal domein is op een aantal punten aangepast, waaronder het hoofdstuk werk en re-integratie, daar letten wij bij de PvdA altijd extra op. De gewijzigde bepalingen zijn met terugwerkende kracht van 1 januari 2022 van toepassing, dat zei de heer Erwich ook al. Voor een deel gaat het om tekstuele wijzigingen, maar dat gaat niet in alle gevallen op, het gaat soms ook om aanpassingen van inhoudelijke bepalingen. Dan noem ik een aantal voorbeelden. Bijvoorbeeld art.6.2.9, dat gaat over proefplaatsingen van mensen zonder werk bij werkgevers. Die proefplaatsing mag maximaal 1 maand duren met een verlengingsmogelijkheid van nog een maand. Een ander voorbeeld, art.6.2.10 over het beschikbaar stellen van een financiële tegemoetkoming voor mensen in re-integratieproject. En art.6.2.12, daar is een uitstroompremie, die was er al, maar nu staat er wel een bedrag bij, die eenmalige uitstroompremie voor iemand die langdurig werkloos is en doorstroomt naar algemeen geaccepteerde arbeid, zoals dat er zo mooi staat, en daardoor niet langer recht heeft op algemene bijstand. Die persoon krijgt dan een bedrag van € 500. De Erwich noemde de zinsnede in de brief, die heb ik ook gezien, dat het beleid blijkbaar al per 1 april 2022 op die manier is uitgevoerd, maar daarvoor misschien dus niet. Misschien heeft een aantal mensen daardoor een uitstroompremie gemist, ik weet niet precies wat er dan is gebeurd. Die proefplaatsing is misschien langer of korter geweest, niet verlengd. Het zijn allemaal vragen die je zou kunnen hebben daarbij. Dus we vragen aan de wethouder, dat is volgens mij geen technische vraag: hoe kun je zo'n bepaling met terugwerkende kracht nou echt goed regelen? Waarom is de verordening nu pas vanaf januari 2023

aangepast? Ik begrijp ook wel, dat je in 2022 een verordening moet hebben, maar het voelt toch een beetje vreemd. Tot slot wil ik zeggen, dat ik hoop, dat de ASD gauw weer op volle sterkte is, want wij hechten altijd zeer aan de waardevolle adviezen van de ASD, maar we hebben er volle begrip voor dat in dit geval het lastig was vanwege niet op volle sterkte zijn. De heer Erwich: Ik had een vraagje. Is zij ervan op de hoogte, dat het ook per 1 januari 2022 wordt vastgesteld. Uw zorgen zijn dan niet echt nodig. Mevrouw Verhoef: Dank u wel dat u mee denkt. Ik wacht even op het antwoord van de wethouder, maar ik hoop inderdaad dat het zo is. Maar als er nu een bedrag staat ingevuld, maar dat bedrag. Mijn vraag is gewoon: zijn er misschien mensen tussen wal en schip gevallen in de periode tot 1 april. Kan de wethouder daar iets over zeggen? Misschien is er niets aan de hand en dan is het helemaal mooi.

Mevrouw Bouman, CDA: Mevrouw Verhoef zei al het e.e.a. We hebben de verordening sociaal domein en daar is een aanpassing gekomen op hoofdstuk 6 t.a.v. werk en re-integratie. Het is ook duidelijk waarom dat gedaan is, want men was driftig bezig met het inkopen van een aantal re-integratievoorzieningen. Ik had al opgeschreven: de proefplaatsing met behoud van uitkering. Prachtig dat dat geregeld wordt. Financiële ondersteuning als iemand in een re-integratietraject zit, de uitstroompremie van € 500, allemaal prachtige regelingen, die per 1 april al zijn ingevoerd en misschien al zijn uitgevoerd door de ambtenaren. Dan is toch wel even voor mij het punt, dat ik denk: 1 april, waarom is er tussentijds geen aanpassing gekomen van deze verordening? Het gaat nu met een t.w.k., terugwerkende kracht, per 1 januari. Er wordt gezegd: er is geen nadeel voor de klant, de belanghebbende, want hij kan er alleen maar voordeel bij hebben. In het kader van het juridisch geheel vind ik dat zorgvuldigheid zeer te betrachten valt, want: wat is er dan rechtsgeldig gegaan? Wij hebben als raad een verordening vastgesteld per 1 januari 2022 en nu wordt die met terugwerkende kracht vastgesteld. Dat kan volgens mij niet, want er zijn mensen die daar ook rechten aan hadden kunnen ontlelen en dat is nu beperkt gebleven. Ik vind dit niet de meest nette weg om dit soort regelingen tussentijds te gaan regelen en dat mensen er rechten aan kunnen ontlelen. Wij worden hierbij als raad, want wij stellen de verordening vast, wij weten hier niets van. Vanaf 1 april gebeurt er het e.e.a. waar wij niets van weten. Dan heb ik het over de onzorgvuldigheid, wij worden niet geïnformeerd, en de rechtsgeldigheid van het geheel. Het is met terugwerkende kracht. Dus mijn vraag aan de wethouder is: stel dat er in het vervolg, als er zich voorbeelden voor gaan doen, laat ons dan weten dat u van plan bent het e.e.a. te wijzigen. De ASD, het is al een paar keer genoemd vanavond. We hebben 2 brieven gezien van een ander ASD, de vraagstelling voor ons is: hoe is het met de ontwikkelingen bij de ASD? Ik zie de interim-voorzitter op de publieke tribune zitten, misschien is er al een toelichting gegeven door haar aan de wethouder. Misschien kan de wethouder nu vertellen wat de stand van zaken is en hoe er misschien tussentijds tot de vergadering nog een reactie komt op diverse items, vanavond ter behandeling die er nog zijn en geweest zijn. En hoe het zit met de bezetting. Ook in relatie met, want we hebben jaarlijks, we hebben natuurlijk nu een nieuwe raad gekregen, ik vraag dan aandacht: als er een nieuwe ASD is, of we dan in de gelegenheid gesteld worden om kennismaking te krijgen met de mensen van de nieuwe ASD. Dat zou heel prettig zijn, want dat hebben we in het verleden ook gehad. Bij deze.

Mevrouw Draak, VVD: Ik heb over de inhoud niet heel veel te zeggen. We zijn allemaal van wal gestoken over het onderwerp verordening sociaal domein, maar we hebben ook met elkaar afgesproken, dat we zouden proberen wat duidelijker te maken voor de inwoners wat we nou eigenlijk doen hier in de raad. Ik wilde graag even vertellen aan iedereen die meeluistert of straks mee leest, dat de verordening sociaal domein er eigenlijk voor bedoeld is dat de gemeente kan terugvallen op normen als mensen om hulp of maatschappelijke ondersteuning vragen, jeugdhulp, aanpassing in huis of hulp in de huishouding, ondersteuning bij inkomen, bij het vinden van werk. Om te voorkomen dat dat willekeurig gebeurt, spreken we met elkaar af wanneer dat wordt toegekend en wanneer niet. Dat is wat er in de verordening staat, daar hebben we het over. Wat ik eigenlijk wilde vragen, dat hebben mevrouw Bouman en mevrouw Verhoef ook al gevraagd, ik had hem iets anders geformuleerd. Ik ben gewoon heel verbaasd waarom we nu in november met terugwerkende kracht deze gaan vaststellen. Ik vraag me af of we dat niet gelijk in de verordening van 2023 hadden kunnen zetten, waarom dat aangepast moet worden. Dat is anders geformuleerd dan mijn collega's, maar eigenlijk is het dezelfde vraag. De inhoud, daar is de VVD-fractie het gewoon mee eens. Inderdaad, de zorgen over de ASD, die de collega's al hebben genoemd, die deelt de VVD ook. Het is gewoon altijd heel waardevol als de adviesraad sociaal domein ons hun visie geeft op wat we hier proberen te besluiten, het zijn altijd waardevolle toevoegingen, die worden door ons gemist. Dat is wat ik er op dit moment over kwijt wil. Dank u wel.

Mevrouw Molenaar, CU: Dankzij de handige was/wordt tabel is heel goed inzichtelijk wat er veranderd werd, dus dank daarvoor, om dat zo te maken, want dat helpt heel erg. We hadden heel even een klein beetje verwarring, omdat er in de verordening 2022 een heleboel technische aanpassingen waren, waarbij het college door gemeente werd vervangen en straks in de verordening 2023 stond er ineens weer college, maar ik begrijp dat dat inmiddels opgelost is, heb ik net van de griffie begrepen. De verwarring is van korte duur geweest. We zijn wel benieuwd, hoe een aantal dingen wordt uitgevoerd. Er

staat bijvoorbeeld dat de gemeente beoordeelt of een voorziening het doel niet meer dient. Hoe wordt dat beoordeeld? En of er een budget of subsidieplafond weteens overschreden is, want daar staat nu ook een hele bepaling over. Als het te technische vragen zijn, dan dien ik ze nog op een andere manier in, maar ik wilde ze toch even stellen, want misschien is het antwoord wel zo voor handen. We vinden de technische aanpassingen een goede verbetering en verduidelijking voor de inhoud. We zijn ook heel benieuwd naar de verdere ontwikkelingen bij de adviesraad sociaal domein, dat is een belangrijk instituut waar we als gemeente heel veel belang bij kunnen hebben. Dat was mijn bijdrage.

De heer Alsemgeest, WIJ: Voor ons liggen de verordeningen sociaal domein, dat is niet nieuw, hebben we al gehoord vanavond. We gebruiken deze verordening al geruime tijd en geven daarmee uiting aan de integrale aanpak van een aantal zorgwetgevingen, waar wij de verantwoordelijkheid voor hebben om die uit te voeren. Vorige jaar is de verordening op een aantal punten gewijzigd, maar niet voor hoofdstuk 6 waar we het vanavond over hebben. Ik ga er verder inhoudelijk niet op in, op hoofdstuk 6. Dat is toen niet gebeurd omdat er een aankoopprocedure gestart was voor de inkoop van werk en re-integratievoorzieningen en die is inmiddels afgerond. De werk- en re-integratievoorzieningen worden zelfs al aangeboden aan onze inwoners. Omdat die in hoofdstuk 6 staan, moeten wij daar vanavond de wijziging voor vaststellen. Nu zou het voor onze fractie zomaar een hamerstuk kunnen zijn, maar ik sluit me toch wel een beetje aan bij de vraag van mevrouw Bouman: is dit allemaal wel rechtsgeldig, zoals we het vanavond doen? Had dat niet veel eerder gemoeten? Of moeten we dat gewoon met de vaststelling in 2023 maar gaan doen? Dat blijft voor mij een beetje een vraag. Ik hoor daar eerst graag een antwoord op. Ook ik wil net als mevrouw Molenaar toch even de opstellers heel hartelijk danken voor de was en wordt variant, want dat scheelt heel veel leeswerk. Dank u wel.

Mevrouw Gabin, GL: Met terugwerkende kracht regels invoeren gebeurt regelmatig. Dat kan omstreken zijn als dat grote gevolgen heeft voor betrokkenen. De eerste wijziging van de verordening is een verbetering t.o.v. de oude situatie. GL juicht het gebruik van de menselijke maat in die zin juist toe. Ook wij willen het hebben over de ASD, de bezetting daarvan baart ook GL veel zorgen. Dit zit een goede besluitvorming in de weg. De adviesraad geeft deskundig en onafhankelijk advies vanuit het perspectief van de inwoners van Lansingerland, dus wij horen graag hoe dat verder gaat.

Beantwoording college

Wethouder Cnossen: Ik pak het deel van de adviesraad sociaal domein, want het komt nu bij u als raad, maar wij zijn al een paar maanden hiermee bezig, we hadden het eerder bij het college. Ook vanuit het college was het even: hè, wat vervelend dat dit hier gebeurt. We zijn in gesprek gegaan met de adviesraad sociaal domein: hoe komt het nou dat toch veel mensen afhaken? Inmiddels heeft de gemeente de adviesraad geholpen met communicatie, zodat er nieuwe leden geworven worden en ik hoorde dat dat ook goed loopt. Dus ik hoop dat die onderbezetting gauw verleden tijd is. Maar we hebben ook met elkaar gesproken over onze werkwijze. Stel, wij vragen advies over deze verordening en digitaal stuur je heel veel stukken weg zonder enige toelichting. We hebben met elkaar afgesproken om eens te kijken naar hoe we dingen met elkaar bespreken. Afgelopen dinsdag of woensdag is er ook een gesprek geweest over de beleidsregels sociaal domein, het hoofdstuk werk en inkomen met name. We gaan proberen onze werkwijze wat meer aan te passen, zodat het voor de adviesraad sociaal domein prettiger wordt. Je hoeft niet altijd heel schriftelijk op elk artikel te reageren, het kan ook in zijn algemeenheid zijn. Adviezen, die ze het college willen mee geven, de adviesraad sociaal domein is een adviesraad van het college, maar ik heb altijd gemerkt, dat het ook voor de raad heel erg belangrijk is. Dus ik hoop, dat ik u een klein beetje gerust heb gesteld met dit verhaal. We werken er met elkaar heel hard aan om dit weer goed op poten te krijgen, want wij hechten hier aan. Ik had een vraag, ik vond hem heel erg technisch, van meneer Erwich, maar de hulplijn gaf wat informatie daarover. Dus ik ga toch proberen over de toeleveranciers bij de WMO iets te vertellen. Als gemeente hebben wij contractmanagers, die alles bijhouden wat er gebeurt. We zien dat er wachtlijsten zijn bij zorgaanbieders, ook de leveranciers van hulpmiddelen, maar ook bij de hulp bij het huishouden zijn wachtlijsten. Die worden voornamelijk veroorzaakt door personeelstekort, ik vertel niets nieuws. We houden daar heel erg de vinger aan de pols, of die wachtlijsten toch verkort kunnen worden. Ik krijg toch ook regelmatig voorbeelden van mensen die lang op een scootmobiel moeten wachten of een onderdeel daarvan. Dat is vervelend, daar werken we heel erg hard aan, om dat zo snel mogelijk te verhelpen. Ik hoop dat dat antwoord geeft op uw vraag. Mevrouw Bouman: Ik begrijp dat er goed overleg is tussen de interim-voorzitter en u. Ik heb ook de vraagstelling gedaan: als er hopelijk op korte termijn weer een bezetting is in de ASD, of we dan ook gebruik kunnen maken van het fenomeen dat wij al jaren hebben, dat wij een kennismaking hebben met de raad en de ASD en of dat geregeld kan worden. Wethouder Cnossen: Ik had deze opmerking opgevat als iets tussen de raad en de griffie om dit te organiseren. Ik hoef daar geen toestemming voor te geven, dus vandaar dat ik er niet op gereageerd had, want ik dacht:

u gaat dat adresseren, het wordt vast georganiseerd. De voorzitter: Ik verwacht nu wel een brief van mevrouw Bouman.

Wethouder Hoek: Ik denk dat de heer Erwich goed begon door te zeggen: we werken al zo en we werken al sinds 1 januari zo. De term 'met terugwerkende kracht' zou enigszins voor verwarring kunnen zorgen, omdat we gewoonweg vanaf 1 januari al op deze manier werken. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Cnossen m.b.t. het advies van de ASD. Toen ik raadslid was, was ik altijd bijzonder blij met de adviezen, want het scheelde mij absoluut een hoop werk, omdat zij altijd in staat waren om de vinger op de zere plek te leggen. Ik mis deze adviezen dus ook, maar we hebben wel goede hoop, dat dat op termijn goed gaat komen. De heer Erwich: De wethouder roept: per 1 januari. Dat vind ik nou een beetje verwarrend, want er staat duidelijk in de stukken 1 april. Even ter verduidelijking. Wethouder Hoek: Het merendeel van de regeling wordt natuurlijk uitgevoerd zoals op papier. Die re-integratietrajecten zijn later ingeschoven en zijn vanaf die datum operationeel. Dus de mensen zijn vanaf het begin op een goede manier geholpen. De PvdA, de proefplaatsingen, die vallen onder dat gremium. Die zijn allemaal met terugwerkende kracht, dat is de verwarring. Die zijn allemaal conform de verordening uitgevoerd, dus ook de premies, ook de uitstroompremies, zijn gewoon vanaf het begin op de juiste manier toegekend aan de doelgroep. Mevrouw Verhoef: Het is ook voor mij verwarrend, net als bij de heer Erwich. U zegt net: per 1 april zijn we het gaan uitvoeren. Wat is er nou gebeurd met de mensen tussen 1 januari en 1 april, hebben die de € 500 uitstroompremie wel gehad? Of krijgen ze die nu nog met terugwerkende kracht? Hoe zit dat dan? Wethouder Hoek: Laat ik het zo verwoorden: die krijgen ze absoluut. Nu weet ik niet concreet, maar ik kijk even naar de overkant of dat met terugwerkende kracht is of dat ze hem al gekregen hebben. Ik ga van het laatste uit. Ja, dat klopt. De voorzitter: Wilt u de opmerkingen vanaf de publieke tribune herhalen? Want die staan niet op de opname. Wethouder Hoek: Dat zijn de ambtenaren. Dat is gebeurd inmiddels allemaal. Waarom tussentijds de commissie niet in kennis gesteld van de wijzigingen? Daar heeft u misschien wel een punt. Alleen, die trajecten liepen nog m.b.t. de aanbesteding. We konden misschien wel iets eerder u terug koppelen, dat trek ik me aan en dat wil ik in de toekomst ook wel meer op mijn netvlies krijgen, want op het moment dat dit soort wijzigingen plaats vinden, dan zou dat prima. Dat vind ik een prima voorstel. U vroeg zich af of het allemaal rechtsgeldig is. Ja, wij zouden natuurlijk een slechte gemeente zijn als we dingen zouden doen die niet rechtsgeldig zouden zijn. Je mag een verordening altijd met terugwerkende kracht vast stellen, mits, en dat zei u zelf ook al, mits de mensen in kwestie er niet op achteruit gaan. Dat is in dit geval absoluut niet het geval. Dat is de reden waarom het op deze manier kan. Dat geeft ook antwoord op de vraag van mevrouw Draak, denk ik. Mevrouw Bouman: Die rechtsgeldigheid, ik blijf er toch wel even mee zitten. Hier hebben de inwoners er geen nadeel van, maar je moet er toch niet aan denken dat een college regelingen gaat uitvoeren, waar de raad geen toestemming voor heeft gegeven. Er wordt nu met t.w.k. een verordening vastgesteld en dit vind ik zeer onzorgvuldig. Ik hoor u zeggen: we gaan erop letten dat het in het vervolg niet meer gaat gebeuren. 1 april zijn veel regelingen door ambtenaren misschien al uitgevoerd, maar dit kan toch niet. Het is nu november, dat nu met een t.w.k. dit gedaan wordt. Wethouder, ik vind dit niet zorgvuldig. Wethouder Hoek: Ik heb geen vraag gehoord, ik heb een constatering gehoord. Ik heb daar in een eerdere termijn al op geantwoord, dat ik voor de toekomst u dat eerder zal melden. Of het heel onzorgvuldig is of niet, dat zijn uw woorden. Er is niemand in het kader van het met terugwerkende kracht vast stellen tussen wal en schip geraakt. Formeel gezien, bestuurskundig gezien, kan dit, want anders zouden we het niet doen, dus laat dat ook duidelijk zijn. Onzorgvuldig, dat vind ik nogal zwaar aangezet op het moment dat het gewoon juridisch technisch kan. De CU, dat waren 2 technische vragen. Mevrouw Draak: Door de interruptie vergat u dat u wat ging zeggen tegen mij. U zei: uw vraag is beantwoord. Maar dat is het nu nog niet. Mijn vraag was: is het nodig om het met terugwerkende kracht te veranderen? Waarom kan het niet gewoon per 1 januari 2023 gebeuren? Wethouder Hoek: Dat is een goede vraag, daar heb ik het antwoord ook niet 1, 2, 3 op. Nu u hem stelt, denk ik: we hadden het in principe gewoon mee kunnen nemen in. Maar ik denk dat het een formaliteit is om het toch alsnog met terugwerkende kracht te doen. Wellicht dat ik daar in de tweede termijn een reactie op heb, dan zal ik hem u beantwoorden. De vragen van de CU waren redelijk technisch, daar heb ik de antwoorden niet paraat op. Ik stel me voor, als u ze echt wilt stellen: dien ze schriftelijk in, dan kunnen we er alsnog het antwoord op geven. De vragen van WIJ, of het rechtsgeldig is, ik denk dat ik die ook beantwoord heb in de beantwoording van de overige fracties. Dat antwoord, dat zult u begrijpen, wijkt niet helemaal af. Dank u wel.

Tweede termijn

De heer Erwich, L3B: In de eerste termijn heb ik 4 vragen gesteld, waarvan misschien een enkele te technisch, maar hopelijk vergeeft u me dat. Het komt, omdat we betrokken zijn, net als de mensen waar het hier om gaat. Ik zie dat de wethouder ook betrokken is, dat vind ik altijd fijn. Fijn dat de wethouder aangeeft, dat hij de vinger aan de pols houdt om de wachtlijsten te verkorten. De verordening en de vragen die ik stelde zijn mogelijk technisch, maar geven wel grote impact op onze inwoners. Graag zie ik

de vragen dan ook schriftelijk beantwoord. Ik zal ze dan eerst nog indienen, dat hoor ik graag. Mogelijk volgt vanuit L3B een besprekspunt voor commissie. De wethouder geeft verder aan, dat ze in gesprek zijn met de ASD om te kijken hoe ze die minder kunnen belasten en dat de ASD leden aan het werven is. Mevrouw Bouman heeft heel erg veel gevraagd, we zien graag een kennismaking tussen de ASD en de gemeenteraad, maar ik denk dat het dan eerst zaak zou zijn dat er ook mensen zijn en dat de ASD nieuwe leden werft. Als het zover is, dan horen we uiteraard net als voorheen altijd van de ASD: joh, kom gezellig eens bij ons langs. Wat betreft de terugwerkende kracht, een vraag, want ik vind het een beetje verwarrend worden nu. De wethouder geeft aan: joh, maak je geen zorgen, er is niemand buiten de boot gevallen, want we werken al vanaf 1 januari met dit. Dan vraag ik me af, net als mevrouw Draak: waarom moeten we dan de aanpassing met terugwerkende kracht uitvoeren? Dat is me niet helemaal duidelijk, dat hoor ik nog even graag.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Heel kort, de wethouder heeft gezegd: er is niemand tussen wal en schip gevallen, het is allemaal netjes uitgevoerd. Maar we waren nog niet heel erg overtuigd, dus ik beraad me nog op de vraag of dit een hamerstuk kan zijn. Ik wacht ook even de beantwoording van de vragen van de heer Erwich af.

Mevrouw Bouman, CDA: Dank voor de beantwoording. Ik beraad me nog even over die rechtsgeldigheid. Dank u.

Mevrouw Draak, VVD: Ik heb nog even 2 reacties. Ik ben heel erg blij met de beantwoording van wethouder Cnossen over hoe zij omgaat met de adviesraad sociaal domein. Dat is nou typisch een voorbeeld dat de VVD heel erg op prijs stelt, om zo pragmatisch met elkaar om te gaan en om gewoon even met elkaar in gesprek te gaan. Dat lost inderdaad meer op dan stapels stukken sturen, dus daarvoor complimenten. Aan mijn collega Erwich zou ik graag nog willen meegeven, voordat hij allerlei technische vragen stelt, dat het misschien een keer leuk is om een jaarrapportage sociaal domein te lezen. Daar staan heel erg veel antwoorden in op vragen die u heeft gesteld. Tenslotte is het wat de VVD betreft wel een hamerstuk.

Mevrouw Molenaar, CU: Wat ons betreft is het een hamerstuk. De vragen over terugwerkende kracht snappen wij in die zin niet helemaal, want als het beleid al uitgevoerd is, moet je het beleidsstuk van 2022 aanpassen. Wat ons betreft is het juist heel helder, dat dat nu nog moet. Het is altijd jammer dat dat laat is, maar wij vinden het prima dat het nu alsnog geregeld is.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ook voor onze fractie is dit een hamerstuk, maar we zullen toch even de beantwoording van de vragen van de heer Erwich moeten afwachten, of hij alsnog met een besprekspunt komt. Daar wil ik het even bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: Wat ons betreft is het een hamerstuk. Nog even een opmerking over de terugwerkende kracht. Terugwerkende kracht heeft te maken met het legaliteitsbeginsel, dus het handelen van de gemeente moet berusten op een wettelijke grondslag. Dus vandaar dat het nodig is.

Mevrouw Heijblom, D66: Het is een hamerstuk voor ons.

De voorzitter: Meneer Erwich, het is inderdaad mogelijk om al uw technische vragen schriftelijk te stellen. Dat zult u wel moeten doen bij de griffie. Dus bij deze alvast een antwoord in die richting.

Beantwoording college

Wethouder Hoek: Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Gabin, zoals ze dat verwoordde. Dat klopt helemaal. Je moet formeel met terugwerkende kracht iets vast stellen, omdat anders de juridische grondslag ontbreekt. Dus je moet het wel formeel regelen, maar het is niet zo dat we voordat het gebeurd is in een soort vacuüm zitten. Het komt absoluut veel vaker voor, de voorbeelden daarvan zijn bekend. Waar ik wel moeite mee heb, als ik nu drie keer zeg dat er geen mensen tussen wal en schip geraakt zijn, dan kunt u wel bedenken: is dat dan werkelijk zo? Ik mag ervan uitgaan, als ik dat hier zo stel, dat dat de werkelijkheid is. Als u dat niet gelooft, dan wordt het wel erg ingewikkeld. Ik wil wel benadrukken, op het moment dat ik dat zeg, dat dat ook de waarheid is. Dat was het in de tweede termijn. Waarom het niet is meegenomen in de nieuwe verordening? Volgens mij heb ik daar zojuist het antwoord op gegeven. Het moet op die manier.

De voorzitter: Ik heb van 5 fracties reeds begrepen, dat het een hamerstuk kan zijn. L3B, is dat wat jullie betreft ook akkoord? De heer Erwich: Ik wacht nog even de schriftelijke vragen af. Mevrouw Gabin heeft het goed uitgelegd, dus ik denk dat we wel met een hamerstuk tevreden zijn. Mevrouw Bouman:

Vooralsnog een hamerstuk. Mevrouw Verhoef: Het kan ook voor ons een hamerstuk zijn. De voorzitter: Helder. Dan gaat de verordening sociaal domein in gewijzigde vorm als hamerstuk naar de raadsvergadering van 24 november. Mocht u in de tussentijd toch nog initiatief willen nemen, dan staat het u vrij om bij het vaststellen van de agenda van de gemeenteraadsvergadering anders te besluiten.

Mevrouw Draak, VVD: Ik wil graag een paar minuten schorsen, 2 of 3 minuten is voldoende. Het volgende punt heb ik ook de woordvoering en ik heb even behoefte aan een pauze. De voorzitter: Ik denk dat ik u kan volgen. Ik schors de vergadering tot half elf.

Schorsing

De voorzitter: Ik zie dat alle partijen weer vertegenwoordigd zijn in deze commissievergadering. Laten we verder gaan. Ik heropen de vergadering.

6.c Verordening Sociaal Domein 2023

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik dacht: laat ik het voortouw nemen. Ik heb vanavond al een keer gezegd, dat ik zo blij was met de was en wordt tabel. De verordening sociaal domein, 121 pagina's. Met het nieuwe hoofdstuk erbij, hoofdstuk 9 is het 131 pagina's. Ik wacht nog even op een prachtige, winterse zondag om dat eens helemaal door te spitten. Wederom een hoofdstuk van de verordening sociaal domein, maar dit keer een nieuw hoofdstuk, hoofdstuk 9. De verordening is dus nog een stukje langer geworden, maar volgens onze fractie is deze uitbreiding een goede uitbreiding. De uitbreiding die ons hier voorgelegd wordt is de regeling SMI, sociale medische indicatie. Met een SMI kunnen we als gemeente gezinnen tijdelijk ontlasten door een tegemoetkoming in de kosten van de kinderopvang te bieden. Op dit moment is de SMI regeling omschreven in de beleidsregels bijzondere bijstand. Per 1 januari 2023 zal deze regeling gaan vallen in de verordening van het sociaal domein. Enerzijds wat soepelere regelingen omtrent de leeftijd waarvoor de regeling geldt en de keuze van kinderopvang of geregistreerd gastouderschap. Anderzijds wat strakkere regels als het gaat om de duur van de opvang en financiële kant als het gaat om de keuze. Verder is het goed om te lezen, dat de tegemoetkoming voor ouders met een laag inkomen wordt verruimd. Wat ons echter wel een beetje zorgen baart is het feit dat het aantal aanvragen stijgt. Van 20 in 2020 naar 42 in 2021 en volgens mij 42 tot nu toe in 2022. Graag hoor ik van de wethouder hoe hij tegen die stijging aankijkt en hoe hij denkt dit binnen het budget te houden. Wat onze fractie betreft is het een prima regeling, maar wat zijn de financiële consequenties? Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Voor ons ligt de verordening sociaal domein per 1 januari 2023. De verordening wordt uitgebreid met een nieuw hoofdstuk, sociaal medische indicatie. In het begin van de verordening kan je al zien, dat er verwezen wordt naar een aantal wetten, met name de gemeentewet en de wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. Er wordt gemeld in het stuk dat de SMI regeling nu onder deze verordening valt. Maar er wordt ook gemeld, dat alle regelingen in deze verordening sociaal domein ingepast gaan worden. Dan is voor mij de vraag: wat moet ik daaronder verstaan? Wanneer kan ik dat verwachten? Is dat dan tussentijds of per 1 januari? Daar werd ik door getriggerd. Voorts werd ik getriggerd door een item, dat ik zag bij was/wordt. Daar stond namelijk over de kinderopvang toeslagregeling. Daar ben ik in gaan duiken: hoe zit het allemaal met die kinderopvang vergoedingsregeling? Toen zag ik dat daar allerlei mogelijkheden zijn voor als je een aanvraag wilt doen voor de kindertoeslag. Dan moet je aan allerlei voorwaarden voldoen. Mooi. Maar als je niet aan die voorwaarden voldoet, dan kom je bij de gemeente terecht. Echter, in de rijksoverheid toelichting wordt daar gemeld, dat er een SMI mogelijk is. Het is natuurlijk heel triest als dat noodzakelijk is, omdat er psychische omstandigheden zijn bij de ouders, om een tegemoetkoming te krijgen. Maar er staat ook: heeft u geen recht of heeft u geen recht meer op een tegemoetkoming. Want er schijnt ook nog een mogelijkheid te zijn voor voorschoolse educatie en peuteraanbod, heb ik gelezen bij die kinderopvang regeling. Toen dacht ik: ik lees wel het e.e.a. over het SMI, maar ik mis die 2 andere items, die voorschoolse educatie en peuteraanbod. Komt dat nog? Of is dat ergens anders geregeld? Of heb ik het verkeerd gelezen? Het financiële traject, dan denk ik: hoe zit het daarmee? Het is natuurlijk een hot item. Het is heel triest als hier gebruik van gemaakt moet worden. Is het versleuteld ergens in de begroting? Ik kan me niet heugen dat ik het zodanig gezien heb. Komen we daar wel mee toe in 2023? Vandaar 2 vragen: hoe zit het met die andere regelingen, is daar wat meer helderheid over? Over de inhoud, SMI-regeling, prima. Hoe zit het met de financiën? Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik heb 3 punten en ik begin met het eerste punt. Natuurlijk altijd dank als er weer een nieuwe verordening ligt, maar dat moet nou eenmaal ieder jaar gebeuren. Het is voor de PvdA moeilijk om de inhoud van deze verordening te beoordelen, wanneer wij niet weten hoe de resultaten van de gemeente op het gebied van het sociaal domein in eerdere jaren waren. Tot op heden ontbreekt er nog steeds een evaluatie van de WMO en de participatiewet over het jaar 2021. Over het effect van de re-integratiemaatregelen bijvoorbeeld, die in de verordening staan, is de raad dus niet bekend. Hoe

kunnen we dan instemmen met een nieuwe verordening? De vraag aan het college is dus: waarom is het verslag, de evaluatie WMO en participatiewet 2021, er nog steeds niet? Het tweede punt gaat over het feit dat wij heel weinig weten over hoe de re-integratiemaatregelen uitpakken voor bijvoorbeeld de in Lansingerland wonende statushouders. Landelijk zien we dat stap voor stap het aantal statushouders dat werk vindt snel groeit, maar hoe zit dit in Lansingerland? Tegen welke praktische en bureaucratische problemen lopen we op? De PvdA-fractie kan zich voorstellen dat het moeilijk is om het inburgeringstraject te combineren met betaald werk. Werken in deeltijd met een aanvulling via de participatiewet is bovendien heel erg ingewikkeld, zeker wanneer de inkomsten niet vast zijn. Het geeft ook gedoe met toeslagen. Door die hele lange en onzekere periode van de voorafgaande asielprocedure raakt betaald werk steeds verder uit beeld. Wat de PvdA-fractie betreft worden er op initiatief van de gemeente samen met statushouders en werkgevers met spoed creatieve oplossingen bedacht om vluchtelingen snel aan het werk te helpen. VNO NCW en MKB Nederland staan te popelen om dat te gaan doen. Er is vorige week een initiatief uit die hoek gekomen, de Gouden Poort, dat is een centrale plek voor zij-instromers waaronder ook statushouders, die een overstap naar de technische sector willen maken met baangarantie in het vooruitzicht. Een beetje een lang verhaal, maar het is iets waar wij door het lezen van deze verordening op aansloegen. De vraag aan het college is dus: bent u bereid om hierover met een plan van aanpak te komen? Maar dat is wel een grote stap. Zo nodig wil de PvdA zelf wel met een besprekstuk hierover komen en dat zullen we dan ook delen met de andere raadsleden. Maar wie weet, wil het college nu toch alvast op reageren. De slotvraag. Tot zover wij weten wordt de verplichting tot tegenprestatie in de participatiewet in de praktijk niet opgelegd, althans, dat was tot en met het jaar 2020 het geval. De vraag aan het college is: is dat nog steeds zo? Zo ja, waarom schrappen we die bepalingen rondom de tegenprestatie dan niet? Daar wil ik dan aan toevoegen: dan gaan we liever over tot het scheppen van een aantal hele mooie basisbanen. Dank u wel.

Mevrouw Molenaar, CU: Ik heb een korte reactie, want wij hebben ons vooral gefocust op het nieuwe onderdeel, dat gaat over de sociaal medische indicatie. We zien daarin dat de gemeente voor de beoordeling van die indicatie advies vraagt aan een sociaal medisch adviseur. We zijn heel blij met die keuze, dat dat een functionaris is van het centrum jeugd en gezin, want de deskundigheid en onafhankelijkheid is daarmee gegarandeerd. Daarmee ben ik gelijk aan het einde van mijn bijdrage. Daarmee is het verder voor ons akkoord.

De heer Erwich, L3B: Bij de integrale verordening gaat het om aanpassing n.a.v. een wijziging in het beleid. Er is nieuw beleid ontwikkeld voor de tegemoetkoming in de kosten van de kinderopvang. Bij de huidige regeling viel een deel van de beoogde doelgroep buiten de regeling. L3B is dus blij met deze aanpassing. Met deze aanpassing kan de gemeente gezinnen tijdelijk tegemoetkoming geven voor de kinderopvang. Deze toevoeging is in lijn met het voornemen om alle regelingen onder te brengen bij een integrale verordening en zal met ingang van 1 januari 2023 gelden. We hebben 1 kanttekening. Er wordt voorgesteld om maximaal 3 dagen of 6 delen op te nemen in de verordening. Dat voorstel is in lijn met de aanstaande bezuinigingsopgave van de gemeente. In de praktijk, staat er, zijn er weinig tot geen kinderen die een indicatie hebben voor meer dan 3 dagen, gesubsidieerde kinderopvang. Als het hier dan toch om zo weinig gaat, vraag ik me af of het nou zo verstandig is om het te beperken tot 3 dagen. We hebben een vraagje aan de wethouder. Valt dit nou niet onder ongelijke aanpak? Zouden we dit ook voor die enkeling per geval kunnen bekijken? Dat was mijn bijdrage. Dank u wel.

Mevrouw Draak, VVD: Ik had eigenlijk een woordvoering voorbereid in lijn van mevrouw Molenaar. Ik heb me alleen even gefocust op de toevoeging van de regeling rondom de sociaal medische indicatie. Ik denk dat het heel goed is dat dat in de verordening wordt opgenomen vanaf 2023. Inhoudelijk heb ik daar weinig op aan te merken. Wat ons betreft akkoord.

Mevrouw Heijblom, D66: Goed dat de verordening uitgebreid wordt met beleid voor de sociaal medische indicatie. Je zult het maar nodig hebben, dan is er toch heel wat aan de hand. De SMI hoort ook niet thuis bij het karakter van de bijzondere bijstand en hoort inderdaad in de integrale verordening sociaal domein. Goed dat de doelgroep verruimd wordt en dat de gastouders ook beschikbaar zijn via deze regeling. Tevens wordt het hogere uurtarief gecompenseerd voor de mensen die dat echt nodig hebben. D66 is het volledig eens met deze wijziging. Goed dat we evalueren over 2 jaar.

Mevrouw Gabin, GL: GL vindt de huidige regeling te beperkend. Een deel van de beoogde doelgroep valt buiten de boot. Een verruiming van de criteria zien wij dus als een gunstige ontwikkeling. Heel goed dat het doel van de regeling wordt nagestreefd. Er wordt erkend dat het niet wenselijk is om ouders met een laag inkomen op ongewenste schulden te jagen. Er staat dat als het uurtarief van de gekozen kinderopvang alsnog hoger is, dan moeten de ouders het verschil zelf betalen, want zij kunnen ook kiezen voor opvang met een lager tarief. Wij vragen ons af of dit niet tekort door de bocht is, aangezien kinderdagverblijven kampen met lange wachtlijsten. In hoeverre is die keuze dan geheel vrij? Is het niet

gekleurd en beperkt? We hadden eigenlijk ook dezelfde opmerking als de heer Erwich. Indien er in de praktijk zeer weinig tot geen kinderen een indicatie hebben voor meer dan 3 dagen, gesubsidieerde kinderopvang, waarom wordt dan het maximum aantal dagdelen aangescherpt? Is dat niet overbodig?

Beantwoording college

Wethouder Hoek: We zijn begonnen met de bijdrage van WIJ, dank daarvoor. Die 131 pagina's gun ik u wel toe op een regenachtige zondagmiddag, bijzonder de moeite waard. Het aantal aanvragen stijgt, dat klopt. In het stuk staat dat het wellicht corona-gerelateerd is, maar het zou ook zo kunnen zijn, dat de regeling steeds meer bekend wordt en dat onze ambtenaren ook steeds meer wijzen op deze mogelijkheid, zodat het aantal mensen dat hier gebruik van maakt toeneemt. U geeft ook aan: hoe gaat dat dan met de financiën? Op het moment dat we deze verordening vast stellen, dan hebben we natuurlijk ook een financiële zorgplicht. Je kan niet halverwege het jaar zeggen: de pot is op, dus u komt er niet meer voor in aanmerking. Op het moment dat we deze verordening vast stellen, dan heeft dat altijd een soort financieel eind natuurlijk, want het is sterk afhankelijk van hoeveel mensen er de toekenning krijgen. Dat is eigenlijk bij al dit soort regelingen. We hebben een zorgplicht, die verankeren we in een verordening. Op het moment dat we dat doen, dan moeten we daar ook het geld voor beschikbaar stellen. De voorschoolse en vroegschoolse educatie, dat wordt als optie in de gesprekken met deze doelgroep benoemd als zijnde een mogelijkheid. Maar als dat niet voldoende blijkt, dan vallen we op deze regeling, dan gaan we hiermee aan de slag. Dus ja, hij wordt genoemd, maar als dat niet voldoende is, dan gaan we met deze regeling van start. Dus dat wordt meegenomen. De evaluatie op de WMO en dan het participatiegedeelte, een vraag van de PvdA. Dat antwoord moet ik u schuldig blijven, waarom die er nog niet is, maar dat ga ik voor u navragen en ik ga dat terugkoppelen, want ik denk wel dat u een punt heeft, het is wel handig om af en toe dingen te evalueren. Het hele verhaal, de statushouders, dat wordt ook in het stuk benoemd. U focust op het vinden van werk en u vraagt zich ook af of werken en tegelijkertijd een inburgeringstraject volgen goed samen gaat. Ervaring uit andere steden, dorpen leert dat juist het gaan werken en de inburgering, als je dat tegelijk oppakt, dat dat goed is voor de taalontwikkeling en ook voor de versnelling van het hele inburgeringstraject. Er wordt gekeken dat het wel in verhouding moet zijn. Maar de combinatie werk en inburgeren blijkt een hele goede te zijn. Mevrouw Verhoef: Ik wil enige verwarring weg nemen, ook voor de kijkers thuis. Wat de PvdA bedoelde te zeggen, dat heb ik ook gezegd, dat juist de combinatie inburgeren en werk een succesformule is, maar de combinatie inburgeren, een beetje werk, een beetje participatiewet of inburgeren en bijstand, dat dat minder positief uitpakt. De vraag was eigenlijk: bent u bereid om met een plan van aanpak te komen om juist ook met de lokale middenstand die statushouders sneller aan een baan te helpen, zoals in andere gemeenten dus wel gebeurt. Wethouder Hoek: U heeft aangegeven dat middels een besprekstuk. Op het moment dat we die kant opgaan, dan moet er een meerderheid in de raad zijn om het op deze manier op te tuigen. Het idee, dat u oppert, om met een besprekstuk te komen, dat vind ik een goede, want dan hebben we ook de mening van de raad. Ik kan het hier wel toezeggen, maar we moeten het besprekstuk afwachten. Op het moment dat de goegemeente hier vindt dat dat een goed idee is, dan moeten we dat uitwerken. Of als u met een motie komt, dan moeten we daarmee aan de slag gaan. Dus ik hou me zeker aanbevolen. De tegenprestatie, dat vind ik ook een goede. Het klopt, we acteren daar nooit op. Het is dan ook een terechte vraag van u: moeten we hem er dan niet uit halen? Die vraag kan je je stellen en het is aan u om straks wellicht met een amendement te komen om hem eruit te schrappen. Hij zit er nu nog in, maar het klopt dat wij daar niet actief op acteren, dus ik snap uw opmerking. Dan is de vraag: vinden we dat met zijn allen? De CU had geen vragen. De 6 dagdelen van L3B. Nee, ik ben het met u eens. Op het moment dat er meer nodig is, dan wordt er weldegelijk gekeken of we dat ook kunnen realiseren. Dat is altijd een beetje de methodiek geweest, alleen, je moet wel ergens vanuit gaan. Op het moment dat het aan de orde is, dan zal je eerst met die 6 dagdelen beginnen, maar als blijkt dat dat het gezin niet genoeg ontlast, dan is er de mogelijkheid om dat uit te breiden. Dus ja. D66, goed dat de doelgroep verruimd is, daar ben ik het helemaal mee eens, dat vind ik namelijk zelf ook. GL had het nog over het uurtarief. Het aanbod is nu duurder dan de tarieven die wij hebben. Dus als iemand voor duurdere dagopvang kiest, dan is dat een eigen keuze en dan moeten de meerkosten dus zelf betaald worden. Dus ja, in de verordening staat het heel stellig verwoord. Dat is ook een onderdeel van diezelfde verordening. Je kan het natuurlijk net zo breed maken als je wilt, maar ik denk wel dat het heel redelijk is dat als je al een behoorlijk breed pallet gepresenteerd krijgt, kinderopvangvoorzieningen en gastouders, en als daar niet jouw keuze tussen zit, dan vind ik het een legitiem verhaal dat je de meerkosten zelf betaalt. Op het moment dat er heel grote wachtlijsten zijn, dat ben ik het met u eens, ja, dan denk ik wel dat we daar goed naar moeten kijken, zeker gezien het feit dat deze mensen gezien het feit dat de situatie dusdanig is dat dingen uit de hand dreigen te lopen, ja, dan denk ik dat we wellicht moeten kijken naar maatwerk. Maar in eerste instantie vind ik het een volledig legitieme regeling, dat we zeggen: als u meer wilt, naast het aanbod dat wij bieden, dat is een breed pallet, ja, dan moet u dat zelf betalen. Daar voorziet de verordening ook in. Dat was het. De heer Erwich: Ik had nog wel een vraagje, de wethouder zei: joh, maak je geen

zorgen, het komt allemaal wel goed. Maar is hij ervan op de hoogte, dat er onwijs veel wachtlijsten zijn? Wat moeten de mensen dan? Dan moeten ze misschien weleens uitwijken naar een duurdere mogelijkheid. Zijn we daarvan op de hoogte? Wat kunnen we daartegen doen? Wethouder Hoek: Ja, kijk, wat/als, dat zijn altijd moeilijke vragen. Als dit probleem zich aandient, dus dat mensen echt op een wachtlijst moeten en dat de problematiek ernstig is, dan ken ik de ambtenaren in dit huis wel dusdanig dat ze creatief meedenken over hoe we daar een oplossing voor kunnen bedenken. We zitten hier niet om situaties uit de hand te laten lopen. Maar je moet uiteindelijk wel een verordening vast stellen, waarin de grote gemeenschappelijke deler vastgelegd wordt. Dat er op onderdelen best ruimte is om te kijken: kan je creatief kijken naar hoe we iets kunnen tackelen? Daar ben ik altijd een groot voorstander van. Alleen, het moet wel binnen proporties blijven natuurlijk, want daarom stellen we een verordening vast.

Tweede termijn

De heer Alsemgeest, WIJ: Heel eenvoudig. Ik ben blij met de beantwoording van de wethouder. Dat we de financiële consequenties van al die aanvragen niet helemaal kunnen overzien, dat snap ik. Het is duidelijk dat we daar toch de verantwoording voor hebben. Het hele vraagstuk voor ons, het is gewoon een hamerstuk. Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Ik hoorde de wethouder iets zeggen over de voorschoolse educatie. Ik heb ook begrepen het peuteraanbod, voordat je een beroep kan doen bij de gemeente, dan moet je dus wel aan een aantal voorwaarden voldoen. Ik ga ervan uit, dat aan die voorwaarden voldaan gaat worden bij de uitoefening van deze verordening. Het recht hebben op moet wel even goed geregeld zijn, maar ik ga ervan uit dat dat zo is. Financieel zullen we even in de gaten houden hoe dat allemaal gaat lopen. Ik hoop dat dat ergens verwoord is in de begroting, alhoewel ik het niet heb kunnen vinden, maar het zal wel ergens in versleuteld zijn, maar we horen t.z.t. waar het allemaal in zit, want met allerlei mogelijkheden zouden we het allemaal kunnen gaan volgen. Ik ben benieuwd hoe het allemaal gaat lopen. Het is voor ons een hamerstuk.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Dank aan de wethouder voor de beantwoording. Ik heb een toezegging gehoord, dat hij zal komen met een uitleg waarom de evaluatie er niet is, 2021 WMO en participatiewet. Maar ik zou eigenlijk liever een toezegging horen: wanneer komt die dan wel? Ik heb dat nodig om het besprekstuk te maken, want ik wil weten: hoe zit het dan met de effecten van de re-integratiemaatregelen op de statushouders in Lansingerland. Als het hier allemaal toppie loopt, dat hoeft ik het hele besprekstuk niet in te dienen, maar het zou zomaar niet kunnen zijn, dat het heel goed loopt, dus ik zou dat graag nog iets smarter van de wethouder hebben. Ik ga het geen hamerstuk maken, want ik denk, de wethouder suggereerde dat ook, om met een amendement te komen om die tegenprestatie te schrappen. Dan leg ik er misschien zomaar nog een motie van de basisbanen naast en dan gaat mevrouw Bouman misschien ook wel helemaal meedoen. Maar goed, ik doe het stap voor stap, ik kom met een amendement rondom de tegenprestaties. Mevrouw Bouman: U kunt zeker van ons verwachten dat t.a.v. de tegenprestatie ik daarop ga reageren.

Mevrouw Molenaar, CU: Mijn eerste termijn was heel kort. Wat ik nog niet helemaal begrijp, met die dagdelen. Als dan toch op het moment dat het nodig is meer dagdelen aangevraagd kunnen worden, waarom zouden we het dan nu wel toevoegen aan de verordening. Dat was eigenlijk de enige vraag n.a.v. de bijdragen. Het is geen punt waar we iets voor indienen, verder akkoord, maar gewoon een vraag die in me op popte.

De heer Erwich, L3B: Een hele tweede termijn hoeft niet, maar een klein gedeelte. We zijn blij met de wethouder die aangeeft, dat er meer mogelijkheden zijn als er in de praktijk meer dan 3 dagen kinderopvang nodig is als de situatie daar om vraagt. Ik zie dat dan ook als een toezegging. Maar direct daar achteraan bedenk ik: betekent dit dan niet dat we in de praktijk met terugwerkende kracht voor volgend jaar de verordening weer moeten aanpassen? Wat ons betreft blijft ook even de tegenprestatie in de verordening staan, dat wilde ik toch ook wel even gezegd hebben. Als het blijft staan, is het voor ons een hamerstuk.

De voorzitter: Een kleine verduidelijking. Een toezegging is een politiek feit, waarin de wethouder of het college toezegt iets te gaan veranderen of iets te gaan ondernemen. Het uitvoeren van beleid conform standaarden die de raad zelf heeft vastgesteld is per definitie daarmee geen toezegging. Het is ook niet mogelijk om het te noteren of op te volgen als toezegging. U kunt hem zelf als toezegging beschouwen, maar dat is dan aan u.

Mevrouw Draak, VVD: Ik was ook blij met de beantwoording van de wethouder. Nog even over de tegenprestatie. Als je in positieve zin kunt afwijken van bijvoorbeeld het maximum aantal uren in het geval dat het nodig is, dat geldt nu voor de tegenprestatie ook. Het wordt misschien niet altijd toegepast, maar de VVD-fractie zal zeker niet instemmen met een amendement om die te schrappen. Dus dat is handig voor mevrouw Verhoef om te weten. Mevrouw Verhoef: Even een checkvraag voor mevrouw Draak. Heeft u gehoord, dat de wethouder heeft gezegd, dat die tegenprestatie nog nooit is toegepast in Lansingerland? Mevrouw Draak: Jazeker, dat heb ik heel goed gehoord. U kent de opvattingen van de VVD hierover. Wat ons betreft zou die tegenprestatie best af en toe gevraagd mogen worden. Dat het hier in Lansingerland niet gebeurt, dat heeft redenen, daar heeft de wethouder in het verleden bij het onderwerp participatie best regelmatig over uitgelegd waarom er maatwerk wordt toegepast. Zodra je het schrappt, kun je het ook niet meer vragen. Om die reden vinden wij het belangrijk dat het erin blijft staan. Dit was mijn termijn. Voor ons is het een hamerstuk.

Mevrouw Heijblom, D66: Ik ben het eens met deze 2 beslissingen en dit ene hamerstuk.

Mevrouw Gabin, GL: Wij willen de wethouder bedanken voor de heldere uitleg. Wij zullen het amendement van de PvdA wel steunen m.b.t. de tegenprestatie, omdat het niet uitgevoerd wordt en dus overbodig.

Wethouder Hoek: Uiteraard, mevrouw Bouman, voldoen wij aan de voorwaarden, daar kunt u van op aan. Ik denk dat u de SMI, wat we nu uitgeven, bij de bijzondere bijstand moet zoeken, want daar zit die nu. Maar ik heb daar ook geen zicht op, maar ik geef u een tip. M.b.t. de bijdrage van mevrouw Verhoef over de evaluatie, ik ben het met haar eens, alleen, dat meen ik in alle oprechtheid, ik heb even niet paraat hoe die cyclus van evalueren in dit kader zit. Of het nou eens in de 2 jaar is of eens in het jaar, dat moet ik u een beetje schuldig blijven, vandaar mijn toezegging: ik ga dat uitzoeken en u hoort van mij waarom dat nog niet is gebeurt. Het kan zijn omdat de tijd daar nog niet rijp voor is, dat zou zomaar kunnen, omdat we eens in de 2 jaar evalueren. Ik heb het niet paraat, ik zoek het voor u uit, u hoort van mij. Over de dagdelen, ik blijf bij wat ik gezegd heb. Uiteraard, op het moment dat er echt iets aan de hand is, dat moet uitgebreid gemotiveerd worden hier intern in huis, waarom we afwijken van de verordening. Ja, dan moeten we dat wel op een goede manier kunnen onderbouwen. Om nou heel erg uitgebreid in de verordening te zetten, weet je, het aanbod schept ook vaak de vraag. Ik vind gewoon, ja, er moet altijd ruimte zijn voor maatwerk, want we willen niet dat mensen onnodig in de problemen komen, maar we moeten er ook niet voor zorgen, dat het aanbod de vraag creëert, dus we moeten er wel terughoudend mee omgaan, in die zin dat we de verordening zoveel als mogelijk volgen en op het moment dat er excessen zijn, ja, dan moeten we ook motiveren waarom we in dat ene geval ervan afwijken, daar ben ik het helemaal mee eens. M.b.t. wel of geen tegenprestatie, ik heb er wel een persoonlijke mening over, maar die doet er niet toe. Ik snap dat er partijen zijn, die zeggen: als het in de verordening staat en we doen er nooit wat mee, dan snap ik dat dat een discussie op kan leveren, maar dat laat ik graag aan u over. We wachten het af in de raad. Dank u wel.

De voorzitter: Dan zijn we aan het einde gekomen van de beraadslaging over agendapunt 6.c de verordening sociaal domein en stel ik vast dat in afwachting van een mogelijk amendement en daar wel of niet aan gekoppelde motie van de PvdA in ieder geval de verordening sociaal domein 2023 als een bespreekpunt naar de raadsvergadering van 24 november gaat. Mevrouw Verhoef: Een kleine correctie. U zei: de motie van de PvdA. Maar het wordt een amendement. De voorzitter: Ik zei: het amendement en mogelijk daaraan gekoppeld een motie, omdat u beide noemde. Maar mocht ik u verkeerd hebben begrepen, dan kunt u dat in de raadsvergadering uiteraard recht zetten.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Er ligt voor een update t.a.v. Rotterdam The Hague Airport, dat proces. Dat heeft u allemaal kunnen lezen. Hierover zijn geen vragen aangemeld. Wil iemand daarop reageren? Nee, dat is niet het geval.

Wethouder Crossen: Ik dacht: ik zal eens even wat anders mee nemen. Er is een paar weken geleden op Parkzoom, het deel tussen de Berkelseweg en de Piet Kramerzoom, een proefopstelling geweest van een kunstwerk en ik had nog een aantal kaarten daarvan liggen. De buurt is uiteraard uitgenodigd, het is een lang lopend traject waarbij de buurt heel actief heeft mee gepraat: wat willen wij daar hebben, hoe moet het eruit zien. Leuke kunstenaar geselecteerd. Er is een mooie beschrijving van het kunstwerk, wat doet denken aan het historisch landschappelijk patroon. Ik dacht: misschien zijn er belangstellenden voor deze kaarten, ik heb er nog een stuk of 10, dus niet voor iedereen, want de rest is in de buurt uitgedeeld. U kunt hem bij me ophalen, want ik vind het echt een heel leuk voorbeeld hoe er met de buurt en hele inspirerende kunstenaars iets leuks gaat komen op dat ene stuk van de Parkzoom, de wijk die bijna afgerond is. Dan toch nog een nabrander. Ik heb ook nog 2 boeken liggen van de historische

vereniging in Bergschenhoek. Ik ben daar geweest, bij het straatnamenboek. Als iemand dat graag wil hebben: ik heb er nog 2. Kom gezellig bij me langs.

Mevrouw Draak, VVD: Niet dat iemand op mijn mening zit te wachten, maar heel toevallig reed ik langs op de dag dat de proefopstelling er was. En ik moet echt zeggen, dat het er ontzettend leuk uitzag, zo boven op die dijk. Dus ik ben heel benieuwd hoe het in het echt gaat worden. Ik wil ook heel graag een kaart van u, want ik woon net aan de andere kant, dus ik heb hem niet gekregen. Heel leuk.

De heer Erwich, L3B: Ik ben heel enthousiast over de culturele uitingen hier in Lansingerland. Toch heb ik een kleine, kritische vraag. Volgens mij heeft Lansingerland een heleboel makende kunstenaars. Ik vraag me af of eraan gedacht is om die mensen in te schakelen. Volgens mij kunnen die ook rondjes maken.

Wethouder Crossen: Zoals het de gemeente betaamt, hebben wij inderdaad een open inschrijving gehad van een aantal kunstenaars. Die werken zijn beoordeeld onder meer door de buurt, maar ook door een commissie die daarvoor in het leven was geroepen. Dus iedereen had de mogelijkheid. Dit is wel een mevrouw die van wat verder weg komt, maar het bijzondere van haar is dat ze zich helemaal heeft ingeleefd juist op deze omgeving. Misschien dat je juist van buiten het ook wel weer scherper ziet.

Wethouder Hoek: Ik heb een aantal mededelingen. Het uitstel van scholen het IKC Pallet van het Spectrum en het IKC het Avontuur van de Laurentius stichting waren voornemens om hier op 1 augustus een school te vestigen in Wilderszijde. Samen met de schoolbesturen hebben we ernaar gekeken. Wat blijkt? We hebben nog niet voldoende woningen om die scholen te vullen. We zouden dan noodlokalen neer moeten zetten voor een beperkt aantal kinderen. We hebben het met de schoolbesturen besproken en we hebben in onderling overleg besloten om uitstel aan te vragen bij het ministerie van OCW om te kijken of die scholen een jaar uitgesteld kunnen worden. Dat heeft een aantal redenen. De woningen staan nog niet in Wilderszijde, dus de kinderen zijn er nog niet. Het onderwijsaanbod kan prima opgevangen worden in de bestaande locaties. En ook, het bestellen van tijdelijke huisvesting staat op dit moment ontzettend onder druk. Gelukkig hebben we overeenstemming bereikt met de schoolbesturen en we hebben uitstel gevraagd om deze scholen te realiseren en dat zal dus een jaar later worden. Dan staat er een fysieke politieke bijeenkomst, of een politieke bijeenkomst, nee, ik moet het goed zeggen, een informatiebijeenkomst gepland op 29 november in het gemeentehuis van Capelle aan den IJssel over de GRJR, de hervormingsagenda, waar mogelijk nog andere onderwerpen aan de orde komen. Alle commissieleden worden daarvoor uitgenodigd. Hij vindt plaats in Capelle en de deelnemende gemeenten zijn Capelle aan den IJssel, Krimpen en Lansingerland omdat deze 3 gemeenten in die GRJR ook altijd gezamenlijk optrekken. Dus ik nodig u echt met klem uit om hier te komen kijken, want natuurlijk heeft die hervormingsagenda nogal wat voeten in aarde. Daarnaast heb ik nog toegezegd om op 14 november met een brief te komen m.b.t. de maatregelen in het kader van de energiearmoede. Het doet mij bijzonder veel deugd om u mede te delen dat dat gaat lukken. Ik zal u een kleine doorkijk geven van de maatregelen. De maatregelen zien er als volgt uit. We hebben nu de energietoeslag voor de mensen, dat wordt vanuit het land geregeld, tot het bijstandsniveau van 120%. Dus dat is al afgekaderd, deze mensen hebben eenmalig € 800 gekregen en € 500, dus bij elkaar is dat € 1.300. Wij hebben nu gemeend om een generieke regeling in het leven te roepen voor de doelgroep tussen de 120% en 140%. Deze mensen krijgen eenmalig € 800, is het voorstel. We doen wel een moreel appel op deze mensen, als je het geld niet nodig hebt, dat kan omdat je een vast contract hebt, we doen wel een moreel appel om hem niet aan te vragen. Dat is logisch. Deze regeling is voor mensen die echt in de problemen komen. Omdat je hem generiek aanvliegt, kan je niet voorkomen dat het altijd op deze manier geschiedt, maar we hebben wel gemeend om het op deze manier te regelen om de regeling zo snel mogelijk binnen de meest korte tijd uit te rollen. Als je een generiek deel organiseert, dan nog loop je het risico dat mensen toch buiten de boot vallen, daarom hebben we ook de bijzondere bijstand opgetuigd voor maatwerktrajecten. Dat is voor mensen tot 150% van het bijstandsminimum. Deze mensen kunnen op basis van maatwerktraject ook nog een beroep doen op de gemeente. Zij kunnen in aanmerking komen voor die eenmalige toeslag van € 800. Er is gekozen voor een combinatie van generiek en maatwerk om snelheid, doelmatigheid en capaciteit te waarborgen. We zullen de bestaande dienstverlening versterken. Zo stond het ook in de motie verwoord, daar hebben we rekening mee gehouden. Er komt een brede communicatiecampagne in de huis-aan-huis bladen en op social media om mensen in kennis te stellen van de regelingen. Met deze regeling waren we al bezig, volgens mij sluit het prima aan bij de geest van de motie die er lag. Onze plannen zijn financieel gedekt. De voorzitter: Het is helder, de brief komt volgende week. Wethouder Hoek: Ik ga u toezeggen om iedere maand een soort update te geven van hoe de regeling landt en wat de resultaten zijn. Op voorhand wil ik, dat meen ik in alle oprechtheid, alle ambtenaren die hier echt met zoveel energie en drive aan gewerkt hebben, om het in zo'n korte tijd te realiseren, vanaf deze kant bijzonder bedanken. Dat is echt een unieke prestatie, want normaal gesproken zou hier veel meer tijd mee gemoeid zijn. De brief komt, dus daar kunt u kennis van nemen. De voorzitter: Er wordt mij ingefluisterd dat u nog iets moet zeggen over een collegevoorstel. Wethouder Hoek: Nee, daar hoeft ik

niets over te zeggen, dat wordt in de brief verwoord. In principe is het een collegebesluit, dit voorstel, maar u kunt in de brief lezen waarom het een collegebesluit is. Wij denken dat het heel erg aansluit bij wat in de motie verwoord werd en om ook die snelheid te genereren, want op het moment dat het nog een keer terug moet in de raad dan zijn we weer 10 dagen verder. Op het moment dat u kennis neemt van de brief dan gaan we ervan uit dat dat in orde is en anders horen we dat vanzelf. Het is een mededeling, dus inhoudelijk gaan we niet erg veel discussiëren.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik ga niet op de inhoud in. Ik heb een tijdje terug gevraagd aan u om na te gaan of er signalen zijn van de samenleving of burgers moeilijk de aanvraag kunnen indienen voor de energietoeslag. U had toen aangegeven, dat u ging uitzoeken of er signalen zijn en hoeveel mensen dat zijn en of die mensen worden geholpen ja of nee. Ik vroeg me af of dat allemaal nog gaat komen.

Mevrouw Bouman, CDA: Komt er de nodige voorlichting? U vertelt zoveel in een kort tijdsbestek. Er komt een brief, maar komt er ook goede voorlichting naar onze inwoners? Daar gaat het mij om.

Wethouder Hoek: Ik heb gezegd dat er een communicatiecampagne komt, die wordt heel uitgebreid, dat heb ik net gezegd. Ik snap dat het veel woorden zijn, maar uiteraard gaan we dat doen, want we willen zoveel mogelijk mensen bereiken, want we vinden het belangrijk. Op de vraag van de heer Xhemaili kan ik het volgende antwoorden. Ja, het is ons bekend dat het best een ingewikkelde exercitie is. En nee, we kunnen het niet heel veel versimpelen. Dat is het verhaal, omdat je wel een aantal bedragen moet overhandigen en dat soort zaken. Het vangnet daarin is dat je wel naar verschillende spreekuren kan gaan. Je kan hem digitaal aanvragen, maar je kan ook naar een spreekuur gaan om geholpen te worden. Dat is het aanbod dat er ligt. Daarmee proberen we het te tackelen. We hebben echt gekeken of het eenvoudiger kan, maar het moet wel aan een aantal voorwaarden voldoen om ingevoerd te kunnen worden.

De voorzitter: Meneer Xhemaili, ik ga uw vraag niet toestaan, want het agendapunt is actualiteiten uit het college. Als u hier verder een vraag over heeft, is het meer voor een rondvraag of andere actie van uw zijde, maar wellicht is de wethouder buiten de vergadering om bereid om uw vraag te beantwoorden.

8. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Eén van de commissieleden? Dat is niet het geval.

9. Verbonden partijen

Wethouder Crossen: Jammer dat de heer Lieveerse van de CU er niet is, want hij heeft mij wel op het spoor gebracht om zelf er gebruik van te maken om bij verbonden partijen wat te melden, over de GGD met name. De heer Lieveerse stelde al een aantal keer een paar dingen voor in deze commissie, toen wilde ik graag reageren, maar dat kon op dat moment niet. Wij voeren op dit moment in het AB de gesprekken over de begroting, de vierjaarlijkse begroting 2024-2028, op 8 december de vergadering daarover. In de voorbereiding heb ik aan de directeur van de GGD gevraagd om snel in Lansingerland langs te komen voor een beeldvorming, omdat daar grote behoefte aan is hier, merk ik aan de heer Lieveerse. U zit vaak nog in het GGD 3.0 verhaal van vorig jaar. Inmiddels heeft het rijk al het geld dat ze hadden toegezegd daarvoor, dat is weer verdwenen. Bij hebben bij de GGD echt een andere financiële positie. Het is fijn om dat in een beeldvorming eens even goed uit te leggen. Dus weet dat ik erop heb aangedrongen dat ze echt hier naartoe komen en het niet uitstellen tot volgend jaar in de zomer.

10. Rondvraag en sluiting

Mevrouw Draak, VVD: Naar aanleiding van de inspraak van de heer Olieman in Bleiswijk in de raad van 20 oktober over de padelbanen in Bleiswijk, die staan gepland, stel ik deze rondvraag. Ik excuseer me op voorhand, dat ik wel even een inleiding hierbij heb, maar het wordt wel duidelijk waarom dat is. De VVD-fractie wil namelijk met deze rondvraag bereiken dat voor iedere betrokkene duidelijk wordt wat wel en niet meer beïnvloedbaar is in dit stadium en ook dat rollen en verantwoordelijkheden duidelijk worden. We willen bijdragen aan het gelijk zetten van de knoppen, zodat omwonenden niet telkens met de moeder wanhoop de raad benaderen, want ik heb het gevoel dat dat er mogelijk aan zit te komen. Deze rondvraag wordt goed gevolgd op een heel klein stukje in Bleiswijk waar mensen toch wel erg bezorgd zijn over de padelbanen, die daar zullen worden gecreëerd. Inmiddels is uit diverse situaties in Nederland duidelijk geworden dat qua geluidsnormen padel echt niet vergeleken kan worden met tennis. Als een padelbaan te dicht bij woningen ligt is geluidshinder meetbaar, die wettelijke normen ver overschrijdt. Omwonenden van padelbanen, die hun woning dichtbij hebben, worden letterlijk gek van het snelle bewegen van de ballen en daarbij ook nog het verbale enthousiasme van sporters. De sport is zo populair dat het van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat doorgaat. De omwonenden hebben grote angst dat die padelbaan hun woongenot zal verminderen en het geluid de wettelijke norm zal gaan overschrijden. Tegelijkertijd hebben we ook te maken met een tennisvereniging. Tennis heeft landelijk

te maken met teruglopende belangstelling, waardoor ze padel willen aanbieden op hun terrein om zo hun club levensvatbaar te houden. Uiteindelijk heb ik begrepen dat de tennisvereniging in Bleiswijk bereid is geluidswerende maatregelen te nemen, maar er zijn ook nieuwe geluidsnormen in de maak. Wij vragen ons af wat er nu gaat gebeuren. Als er geluidswerende maatregelen worden genomen, die niet aan die nieuwe normen voldoen. De bewoners zullen dan ontevreden zijn en de tennisvereniging heeft een desinvestering gedaan. Door de inspraak hebben meerdere raadsleden contact gehad met de omwonenden in Bleiswijk en ook met de tennisvereniging. De omwonenden verwachten van ons als raad, maar ook van de gemeente als instituut, dat wij ons niet alleen maar achter regels en wettelijke normen verschuilen. Tegelijkertijd hebben wij ons ook te houden aan wettelijke regels en normen, dus de verwachtingen aan ons adres zijn heel hoog. De tennisvereniging heeft zich bereid getoond structureel met omwonenden in gesprek te gaan en ook blijvend oplossingen te bieden. Ondanks dit alles komen nu de vragen. Wij hebben toch het gevoel dat er een potentieel hoofdpijndossier hier voor ons ligt. We willen eigenlijk aan de wethouder vragen of hij ons als commissie, maar dus ook de meeluisterende tennisvereniging en omwonenden in Bleiswijk, of de wethouder ons kan schetsen hoe de vergunningverlening nou precies is gegaan en op grond waarvan de vergunning is toegekend voor de padelbanen. Ook heb ik gehoord dat de DCMR hier een rol in heeft. Kan de wethouder zeggen wat DCMR hierover te zeggen heeft. En ik zou graag willen weten of bewoners nog steeds bezwaar kunnen maken. Of als dat niet kan, in welke toekomstige situatie dat dan alsnog wel kan. De één na laatste vraag is: zou het niet verstandiger zijn dat de tennisvereniging in Bleiswijk pas gaat starten met die padelbanen als duidelijk is aan welke normen de geluidswerende maatregelen aan moeten voldoen? Tenslotte, is misschien een gewetensvraag, maar ik zou echt aan de wethouder willen vragen: wat bent u bereid om te doen om dit dossier in goede banen te leiden? Wat kunt u doen? Tot zover.

Wethouder Hoek: Toen de inspreker hier was geweest, heb ik dit meteen de organisatie in gezet, want ik zag de bui ook al hangen. Het is inderdaad best wel een ingewikkeld verhaal. Op grond waarvan is deze vergunning toegekend? In januari heeft LTV Bleiswijk een omgevingsvergunning gekregen voor het realiseren van padelbanen. Hierop is door omwonenden bezwaar gemaakt, maar dit is ongegrond verklaard door de bezwarencommissie. De aanvraag paste in het bestemmingsplan en dan heb je eigenlijk geen grond om ze gegrond te verklaren. Er waren dus ook geen wettelijke weigeringsgronden. De gemeente heeft terecht de vergunning min of meer moeten verlenen. Uw tweede vraag: wat is de rol van DCMR in dit dossier? De tennisvereniging moet wel een melding in het kader van het activiteitenbesluit nemen, indienen, wat lopende de bezwarenprocedure ook inderdaad is gebeurd. Deze melding is door DCMR in ontvangst genomen, bekeken en geaccepteerd. Het activiteitenbesluit kent namelijk geen normering voor zogenaamde piekgeluiden, waar het geluid geproduceerd door padelbanen, het padel, onder valt. Wel dient de inrichting te voldoen aan de geldende normen voor het, nu een moeilijk woord, langtijd gemiddelde beoordelingsniveau voor geluidsproductie, maar dat is pas na realisatie vast te stellen. Dus dat maakt het ingewikkeld. Verder controleert DCMR op naleving van milieuregels. In dit geval de normering uit het activiteitenbesluit. De omwonenden kunnen nu dus geen bezwaar of beroep meer indienen, de beroepstermijn is verstreken en de vergunning is onherroepelijk. Klachten over geluidshinder kunnen ze indienen bij de DCMR. Op de startpagina van DCMR staat precies vermeld hoe dat dan in zijn werk gaat. De tennisvereniging heeft een onherroepelijke vergunning en heeft de bewuste keuze gemaakt om te starten met de aanleg van de banen. Over het wijzigen van geluidsnormeringen in het activiteitenbesluit is ons niets bekend. Navraag bij DCMR leert ook, dat dit niet speelt momenteel. Mocht de normering in de toekomst ooit wijzigen, dan gelden deze nieuwe normen, overigens alleen voor nieuwe aanvragen. Reeds vergunde zaken vallen dan onder het overgangsrecht. Dan de laatste vraag: wat is de wethouder bereid te doen om dit dossier in goede banen te leiden? In feite is er op dit moment geen formele rol meer weggelegd voor de gemeente. Het vergunningentraject is afgerond en dit speelt pas weer op het moment dat er na gebruik klachten over het gebruik binnen gaan komen bij DCMR. DCMR voert namens de gemeente haar controlerende taak uit. Dit is in het kort het verhaal. Het betekent dat er niet zo heel veel meer mogelijk is. Maar als er straks overlast ervaren wordt en DCMR gaat zich er tegenaan bemoeien en er wordt geconstateerd dat geluidsniveaus worden overtreden, ja, dan zal gekeken worden hoe er gehandhaafd gaat worden. Dus dat.

Mevrouw Draak, VVD: Ik was een heel klein beetje bang voor dit antwoord. Overigens wel heel erg bedankt, wethouder, dat u het zo duidelijk heeft uitgelegd, want dat is wat ik namelijk precies graag wilde, ook al is de uitkomst voor omwonenden natuurlijk niet zo fijn om te horen. Het gevoel dat mij een beetje bekruipt is dat we hier te maken hebben met wet- en regelgeving waar we uiteraard allemaal aan gebonden zijn, dat is de systeemwereld, terwijl we in de leefwereld allemaal wel begrijpen dat het getik, gepok en geschreeuw dat gepaard gaat bij padelbanen vooral heel fijn is zoals het op het Hoge Land is of zoals het in Bergschenhoek is, lekker ver van de bewoonde wereld vandaan, maar dat dat in Bleiswijk toch echt wel anders is. In die zin, ik begrijp uw antwoord heel goed. U zegt: ik kan er formeel nu niets aan doen. Maar u bent wel de wethouder sport, dus ik hoop echt dat als bewoners klem komen

te zitten tussen die systeem- en leefwereld, dat u wel hun aanspreekpunt wilt blijven en wilt helpen de juiste wegen te bewandelen, want ik voel wel met ze mee.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik wil er geen bespreekpunt van maken en ik dank mevrouw Draak voor de vragen die ze heeft gesteld, maar het antwoord van de wethouder valt ook bij mij helemaal niet goed, want geluidshinder zorgt voor ernstige gezondheidsklachten, dat zegt de WHO. RIVM zegt dat de grenzen achterhaald zijn. Als de wethouder misschien heeft gehoord van het voorzorgsprincipe, dat kunt u googelen, dat je als overheid de plicht hebt om bij onzekere zaken. De voorzitter: U mag verhelderende vragen aan de wethouder stellen. De rondvraag is geen moment voor discussie en debat. Heeft u een verhelderende vraag aan de wethouder. Ik zie u knikken. Mevrouw Verhoef: Ik vraag de wethouder of hij van het voorzorgsprincipe heeft gehoord.

Wethouder Hoek: Nee, ik heb van veel dingen gehoord, maar niet van het voorzorgsprincipe. Weet je wat het is? Dit verhaal is getoetst bij DCMR. Dan mag ik toch verwachten, dat de instantie die hier over gaat het dan heeft over het voorzorgsprincipe, maar dat hebben ze niet gemeld. Ze hebben gereageerd zoals ik het net heb weergegeven. Dat is wat ons betreft het verhaal. Dus dat.

De heer Erwich, L3B: We kunnen eigenlijk heel kort zijn. Naar aanleiding van de inspraak van omwonenden van de tennisbaan in Bleiswijk hadden wij een vraag aan het college. Mevrouw Draak heeft eigenlijk alles prima verwoord, mijn dank daarvoor. Toch hebben we nog een aanvullende vraag. Die padelbanen, dat is natuurlijk harstikke fijn voor de gebruikers, maar de omwonenden verwachten dat ze daar overlast van zullen krijgen. Dat heeft u keurig netjes uitgelegd. Maar we willen toch vragen of we toch niet iets met geluidswanden of wat dan ook dat eraan gedaan kan worden, of daar een mogelijkheid is om de overlast te beperken. Wel willen we vragen en oproepen om bij toekomstige aanvragen zeker voor de door ons ook gewaardeerde padelbanen voorzichtigheid te betrachten om deze dilemma's te voorkomen. Dank aan mevrouw Draak, mijn vraag is netjes uitgebreid onder woorden gebracht.

Wethouder Hoek: U stelt voor om voorzichtigheid te betrachten om dit soort dilemma's te voorkomen. Ja, wij acteren op wet- en regelgeving. Er is bij de tennisvereniging bekend dat dit een probleem is. Je kan ook bedenken als tennisvereniging: dan moeten we misschien bedenken dat die padelbanen ergens anders op het terrein komen. Als u het heeft over geluidswerende voorzieningen. In feite neemt de vereniging het risico op klachten. Dat doet niet de gemeente, dat doet de vereniging. Op het moment dat die klachten ontstaan, dan zal de vereniging dus ook moeten nadenken over hoe zij die klachten gaan tackelen. Zij zullen zelf dan moeten gaan bedenken hoe ze dat geluidsniveau naar beneden kunnen gaan brengen, want anders zou het weleens zo kunnen zijn dat er niet meer gepadeld kan worden. Op een gegeven moment neemt de vereniging, ze hebben een vergunning gekregen, laat dat ook duidelijk zijn, alleen, op bestaande wet- en regelgeving kunnen er klachten binnen komen, deze worden door DCMR beoordeeld. Op het moment dat eruit komt: ja, het geluid is teveel. Dan zal de vereniging maatregelen moeten gaan nemen. Ze weten het van tevoren.

De heer Erwich, L3B: Als er vergunning wordt gegeven, wordt er dan ook nagedacht over de plek van die vergunning, dat we ze helemaal aan het einde van de tennisbanen hadden kunnen leggen. Dat advies had best gegeven kunnen worden.

Wethouder Hoek: Dat snap ik, maar volgens mij zijn deze tennisbanen in het bezit van de tennisvereniging zelf. Dus het is voor hen de afweging: gaan wij een tennisveld opgeven dat nog niet volledig is afgeschreven om de padelbanen op een andere locatie te realiseren om zodoende dat geluid te dempen. Of doen ze dat niet, want het is een beetje weggooien van geld als je een tennisbaan vroegtijdig gaat vervangen. Dat is een afweging van de vereniging zelf. Dat is natuurlijk best een lastige.

De voorzitter: Een rondvraag over de WMO.

De heer Kampinga, VVD: Vorige week zaterdag zat ik 's nachts nog even tv te kijken, toen zag ik op teletekst de aankondiging van alle wijzigingen die eraan kwamen. Ik dacht: nu krijgen we het. Maar goed, ik ga even mijn verhaaltje houden. Echt hoor, ik kan het laten zien, ik heb er een foto van gemaakt. Het vaste abonnementsstarief van € 19 per maand heeft een run op deze WMO maatwerkvoorziening opgeleverd. In 2022 werden de gemeentelijke uitgaven geraamd op € 4,2 mln. Een stijging van 8% ten opzichte van het jaar ervoor. Zoals bekend, bepleit de VVD meer nadruk op zelfredzaamheid en draagkracht. We kijken ook uit naar het rekenkameronderzoek over de kostenbeheersing. Misschien dat het college nog iets kan zeggen over wanneer het verwacht kan worden, de kostenbeheersing WMO. Inmiddels is bekend, sinds een week, dat het kabinet met een wetsvoorstel ingaand 1 januari 2025, komt dat draagkracht invoert en wel het huishoudinkomen hanteren als maatstaf voor de hoogte van de eigen bijdrage in plaats van het abonnementsstarief van € 19. Hiermee zou het

volume verlaagd en de eigen bijdrage aanzienlijk verhoogd worden en daardoor de kosten voor de gemeente aanzienlijk lager worden. Bijdrage wellicht aan het voorkomen van het zogenaamde ravijnjaar. Bij een huishoudinkomen tot € 30.000 blijft de eigen bijdrage € 19 per maand, zoals nu gedacht wordt, het voorstel. Bij een huishoudinkomen van € 66.000 of hoger gaat het om € 255 per maand. Wat wij heel belangrijk vinden als VVD, dat staat ook in het coalitieakkoord landelijk, dat er gewerkt moet worden naar een eerlijkere eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp en met oog voor betaalbaarheid van lage en midden inkomens. Daarom is het abonnementstarief. We moeten er dus voor zorgen, dat iedereen er een beroep op kan doen en dat er een eigen bijdrage komt, dat is logisch. Daarom 4 vragen. Is het zuiver om het hogere jaarlijkse inkomen, dus als je € 1.000 meer inkomen hebt, dan ga je € 80 meer bijdrage betalen. Het gaat om de jaarlijkse bijdrage, 12 keer per jaar. De vraag is: is dat redelijk? Houd je dan rekening met de betaalbaarheid van de lage en midden inkomens? Drie. Is het college voornemens acties input te leveren aan de internetconsultatie, waar de wethouder laatst zelf van repte, gaat het college daar actief iets aan doen, rekening houdend met vragen 1 en 2, of het wel redelijk is en ook de betaalbaarheid van de midden inkomens. Vier. Nu bekend is wat de contouren van de wet zullen worden, heeft het college plannen om onder de vigerende, dus nu, wetgeving richting de nieuwe wet na te denken en een voorschot te nemen om daarmee een bijdrage te leveren aan de betaalbaarheid. Dus een voorschot te nemen. Ik had het eerder gevraagd, maar nu weten we waar het naartoe gaat. Dank u wel.

Wethouder Crossen: Richting de heer Kampinga zou ik vanuit het college willen zeggen: dat wetsvoorstel wordt ontwikkeld, ik ken het nog niet precies. We zien wat contouren inderdaad op teletext staan, maar voordat ik antwoord geef op die heel technische vragen zou ik echt vanuit de gemeente meer willen weten, het zijn voorzichtige contouren, hoe de uitwerking eruit gaat zien, dat weten we nog niet. We weten ook niet hoe de bekostiging vanuit het rijk eruit gaat zien. Ik wil ook niet aan de ambtenaren vragen om daar nu hele berekeningen van te maken. Uw vierde vraag gaat over het heden, u heeft dat vaker gevraagd aan mij als wethouder, daar blijf ik hetzelfde antwoord op geven, dat wij ons houden aan de wetgeving, ook omdat wij geen inzage hebben in inkomensgegevens en dat kunnen we niet juridisch afdwingen. Dat zou een hele rare beweging zijn van de gemeente Lansingerland om aan uw verzoek te voldoen.

De heer Kampinga, VVD: Heeft de wethouder kennis genomen van de officiële rijksoverheid stukken, die ook de griffier kent, waar dit allemaal in staat. Ik zeg niet iets globaals, dit is gepubliceerd door de rijksoverheid.

Mevrouw Verhoef: Mevrouw Crossen zegt: we kunnen niet afdwingen om het inkomen te laten zien. En meneer Hoek gaat een energiearmoede zaak optuigen, waarbij het tot de 150% gaat. Daar hoeft ik geen antwoord op, maar het is wel iets wat ik de nacht mee in neem dadelijk.

Wethouder Crossen: Het antwoord op de vraag van de heer Kampinga is: nee.

De voorzitter, om 23.40 uur: Daarmee zijn we aan het eind gekomen van de rondvraag en daarmee ook aangekomen bij de sluiting van deze vergadering. Commissieleden, ambtenaren, inwoners, kijkers thuis en natuurlijk onze wethouders, hartelijk dank voor deze commissievergadering. Ik sluit de vergadering.